

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งประเทศไทย

โดย
นางสาวปิ่นอนงค์ ้วยเจริญ
นางสาวพัชรี ทองเสริม

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

FACTORS AFFECTING THE MOVEMENT OF THAILAND GOLD BAR PRICE

By

Pinanong Waicharoen

Patcharee TongSerm

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี
A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Bachelor of Arts Program in General Business Management

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย”
เสนอโดยนางสาวปิ่นอนงค์ ้วยเจริญ และ นางสาวพัชรี ทองเสริม มีคุณค่าเพียงพอที่จะเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาในรายวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

.....
(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภักดิ์)

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่ เดือน พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภักดิ์

คณะกรรมการสอบสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ศิริระ ศรีโยธิน)

..... / /

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภักดิ์)

..... / /

.....กรรมการ

(อาจารย์ประพล เปรมทองสุข)

..... / /

1248071 , 1248083 : สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ : ราคาทองคำแท่ง / การพยากรณ์แนวโน้ม

ปิ่นอนงค์ วยเจริญ และ พัชรีย์ ทองเสริม : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย (FACTORS AFFECTING THE MOVEMENT OF THAILAND GOLD BAR PRICE) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ศิษย์ 78 หน้า.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ข้อมูลที่ศึกษาเป็นข้อมูลรายเดือน ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ผลจากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย คือ ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และ ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค โดยทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีค่า $R^2 = 0.997$ $R^2_{\text{adjust}} = 0.997$, $F\text{-test} = 4488.133$ ฯลฯ และแบบจำลองสามารถใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในระยะสั้นได้ นอกจากนี้แล้วยังพบว่า การจะวิเคราะห์การเคลื่อนไหวดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจจะต้องมีปัจจัยนอกเหนือจากที่นำเข้ามาพิจารณาเพิ่มเติม และนำไปพัฒนาเป็นแบบจำลองระยะยาว

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา 1..... 2.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

1248071 , 1248083 : MAJOR : GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORD : GOLD BAR PRICE / TREND FORECASTING

PINANONG WAICHAROEN , PATCHAREE TONGSERM : FACTORS AFFECTING THE MOVEMENT OF THAILAND GOLD BAR PRICE. THESIS ADVISOR : TANINRAT RATTANAPONGPINYO, Ph.D. 78 pp.

Abstract

The objectives of this research is to study the factors that affect the movement of Thailand gold bar price. The considered factors are the world gold price (P^W), the baht rate per US dollar (EX), the Thai consumer confidence index (CCI), the Thai consumer price index (CPI), the stock Exchange of Thailand index (SET) and past trend of gold bar price (Trend). All the factors studies are monthly averaged secondary data from January 2004 to September 2008. Data analysis was done by using the multiple regression technique.

This research discovered that the factors affecting the movement of Thailand gold bar price are the world gold price (P^W), the baht rate per US dollar (EX) and the Thai consumer confidence index (CCI). The P^W factor, EX factor and CCI factor have affected the movement of Thailand gold bar price with high confidence interval statistics testing (95%) ; $R^2 = 0.997$ $R^2_{\text{adjust}} = 0.997$, F-test = 4488.133 etc., and this model can forecast the Thailand gold bar price short-term trend. The additional result ; may have the factor besides that import to consider add and induce develop to long-term model, can lead to construct the effectiveness of the forecasting instrument.

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

Academic Year 2008

Student's signature 1..... 2.....

Research Advisors' signature

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ธนินทร์ฐ์ รัตนพงศ์ภิญโญ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรู้ แนวคิด ตลอดจนช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ศิริระ ศรีโยธิน และ อาจารย์ประพล เปรมทองสุข คณะกรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่ทำให้การศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้ เพื่อนำมาใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และทุกคนในครอบครัว ที่อบรมเลี้ยงดู สนับสนุน ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจที่สำคัญมาโดยตลอด และขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงมาได้

ประโยชน์อันใดที่พึงมีจากการศึกษาในครั้งนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้ศึกษาขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
แผนงานการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทองคำ.....	9
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ.....	13
การคาดคะเนอัตราแลกเปลี่ยนโดยอาศัย Sentimental Analysis.....	16
ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุนและความเสี่ยงจากการลงทุน.....	18
ทฤษฎีการเลือกถือสินทรัพย์ และอุปสงค์ในสินทรัพย์.....	21
การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการเมือง.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การเลือกตัวแปรอิสระในกรอบแนวคิดการวิจัย.....	36

บทที่	หน้า
สมมติฐานการวิจัย.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
สรุปผลการวิจัย	49
อภิปรายผล	50
ข้อจำกัดในการวิจัย	51
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม.....	54
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย.....	58
ภาคผนวก ข เนื้อหาที่เกี่ยวข้องบางส่วน.....	66
ภาคผนวก ค ผลการวิจัย.....	68
ประวัติผู้วิจัย.....	77

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	คุณลักษณะของสินทรัพย์ที่มีการเลือกถือ	25
2	ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยที่ประกาศขายเฉลี่ยรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	59
3	ราคาทองคำในตลาดโลกรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	60
4	อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ รายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	61
5	ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศไทยรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	62
6	ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) ของประเทศไทยรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	63
7	ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	64
8	แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551	65
9	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 6 ตัวแปรอิสระ	69
10	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 6 ตัวแปรอิสระ แก้ปัญหา autocorrelation	70
11	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 5 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ออก	71
12	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 5 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ออก แก้ปัญหา autocorrelation ...	72
13	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 4 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และดัชนีราคาหลักทรัพย์ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ออก	73

ตารางที่		หน้า
14	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 4 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และดัชนีราคาหลักทรัพย์ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ออก แก้ปัญหา autocorrelation	74
15	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 3 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend) ออก	75
16	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 3 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัด ตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend) ออก แก้ปัญหา autocorrelation	76

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

จากสถานะเศรษฐกิจทั่วโลกที่กำลังเผชิญกับปัญหาความผันผวน และชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักลงทุนเริ่มมองหาช่องทางอื่นๆ ในการลงทุนและเก็บออมนอกเหนือจากการฝากเงินไว้ในธนาคารการลงทุนในตราสารหนี้ หรือแม้กระทั่งการลงทุนในหุ้นเนื่องจากผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยลดลงเรื่อยๆ ตามสภาพเศรษฐกิจ ทำให้การฝากเงินในธนาคารไม่ได้ผลตอบแทนสูงเช่นในอดีต และการลงทุนในหุ้นที่ค่อนข้างมีความผันผวนและความเสี่ยงสูง โดยนักลงทุนต้องคอยจับตามองการเคลื่อนไหวของเศรษฐกิจโลก รวมทั้งมองหาหลักประกันที่มั่นคงและมีความเสี่ยงค่อนข้างน้อย ซึ่งทองคำก็เป็นทางเลือกในการลงทุนทางหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจในปัจจุบัน

ทองคำ (Gold) เป็นโลหะมีค่าชนิดหนึ่ง โดยเป็นแร่ธาตุตามธรรมชาติซึ่งค่อนข้างหายาก มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่มีความคงทน ไม่เกิดการผุกร่อน จึงสามารถเก็บรักษาโดยคงรูปลักษณะดั้งเดิมไว้ได้นาน คุณสมบัติเหล่านี้ประกอบกับลักษณะภายนอกมีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่สามารถปลอมแปลงได้ง่ายๆ และมีค่าในตัวของมันเอง (Long Term Store of Value) ทำให้ทองคำเป็นที่ต้องการของมนุษย์นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงถูกนิยมนำมาใช้เป็นเครื่องบ่งบอกแสดงถึงฐานะ และความมั่งคั่งของผู้สวมใส่ เป็นเงินตราที่มีค่าสูงสุด ใช้ในการแลกเปลี่ยนต่างๆ เป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับวงการเครื่องประดับ และมีฐานะเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ เป็นต้น

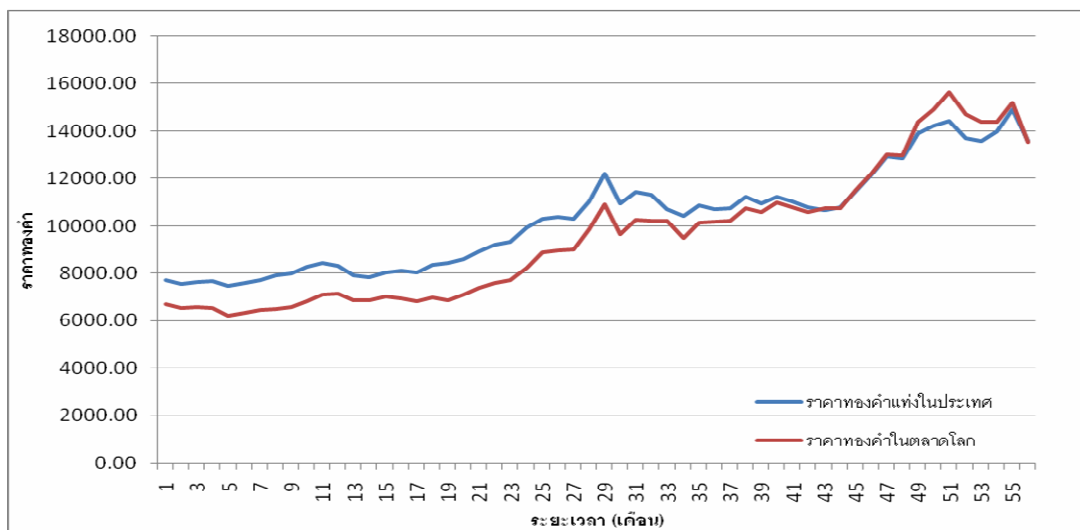
การบริโภคทองคำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สามารถจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การบริโภคทองคำในลักษณะของทองคำรูปพรรณ อาทิ เช่น เครื่องประดับ เครื่องใช้ต่างๆ เป็นการบริโภคที่ต้องการอรรถประโยชน์เป็นหลัก และ การบริโภคทองคำในรูปของการสะสมความมั่งคั่งหรือการออม เช่น ทองคำแท่ง เมื่อพิจารณาถึงข้อดีของการบริโภคทองคำ มีหลายประการ เช่น เป็นรูปแบบการออมที่ปลอดภัย เป็นหลักทรัพย์ในการค้าประกันความเสี่ยง มีการประกาศราคาซื้อขายให้ทราบอย่างชัดเจนในแต่ละวัน เป็นการรักษาความมั่งคั่งให้กับผู้ถือครองในระยะยาว รวมทั้งมีสภาพคล่องสูงกว่าโลหะอื่นๆ ทั่วไป โดยสามารถนำไปขายเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายในราคารับซื้อซึ่งได้กำหนดไว้ในแต่ละวัน เป็นต้น (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย 2548)

การลงทุนในทองคำแท่ง ถือเป็นทางเลือกในรูปแบบหนึ่งที่กำลังเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุน เนื่องจากไม่จำเป็นต้องลงทุนด้วยงบประมาณที่สูงไม่มีต้นทุนในการซื้อ กล่าวคือการลงทุนในทองคำแท่งไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนประเภทอื่นๆ ที่ผู้ลงทุนจะต้องถูกหักค่าธรรมเนียม ภาษีจากผลกำไรและอื่นๆ นอกจากนี้ทองคำแท่งได้รับการยอมรับว่าเป็นวัตถุดิบค่าซึ่งใช้ในการชำระและไถ่ถอนหนี้ได้ดีที่สุด มีความสะดวกในการซื้อขายที่ง่ายต่างจากการซื้อขายหุ้น พันธบัตร ตราสารหนี้ หรือแม้แต่การฝากเงินธนาคาร ซึ่งการลงทุนในทองคำแท่งเป็นความเสี่ยงที่อยู่บนพื้นฐานของการมีสินทรัพย์ที่จับต้องได้ และเป็นอีกทางเลือกในการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุนที่มีสภาพคล่องสูงในการซื้อขายแลกเปลี่ยน ในยามที่คาดว่าอัตราผลตอบแทนจากตลาดหุ้น หรือราคาพันธบัตรมีแนวโน้มจะปรับตัวลดลงและในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ (สถาบันกรุงเทพอภิมหาเศรษฐศาสตร์ 2551)

ในสถานการณ์ความไม่แน่นอนด้านต่างๆ ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สถานการณ์บ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถดถอยทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาจากปัญหาวิกฤติหนี้ด้อยคุณภาพ (Sub Prime Debt) ซึ่งเป็นความผิดพลาดของระบบการเงินด้านการปล่อยสินเชื่อคุณภาพต่ำในสหรัฐอเมริกาซึ่งได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ในช่วงปลายปี 2550 เป็นต้นมา ทำให้ทั่วโลกต่างหวุ่นวิตกถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงประเทศไทย ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจเปิดขนาดเล็กที่พึ่งพาการส่งออกและบริการคิดเป็นร้อยละ 70 ของรายได้ประชาชาติ (GDP) ดังนั้น ปัญหาซับไพร์มย่อมส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจไทยอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ (สรายุทธ ทองอร่าม 2551) ซึ่งเหตุการณ์นี้ล้วนก่อให้เกิดภาวะที่ตื่นตระหนกในตลาดการเงินทั่วโลก ทำให้นักลงทุนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงทุนโดยหันมาเน้นการลดความเสี่ยงในช่วงนี้ มองหาผลตอบแทนที่มั่นคงและโยกย้ายเปลี่ยนพอร์ตการลงทุน จากตลาดที่ผลตอบแทนสูง แต่มีความเสี่ยงสูง ไปยังตลาดที่มีผลตอบแทนลดลง และมีความเสี่ยงลดลง ซึ่งการลงทุนในทองคำแท่งก็ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่ค่อนข้างมั่นคงในสถานการณ์เศรษฐกิจโลกปัจจุบัน จึงส่งผลให้คนไทยเริ่มมองเห็นความสำคัญและหันมาบริโภคทองคำในแง่ของการลงทุน เพื่อหวังการเก็งกำไรในระยะยาวมากขึ้น

หากพิจารณาจากภาพที่ 1 จะพบว่า การเคลื่อนไหวของราคาทองคำในตลาดโลกในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ราคาทองคำในตลาดโลกมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและก็ได้มีการขยับขึ้นลงสลับกันมาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงปี 2551 นั้น ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาภาวะความผันผวนขึ้นลงของราคาทองคำ เนื่องจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ เผชิญกับความผันผวนค่อนข้างมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าความผันผวนของราคาทองคำในตลาดโลกนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดทองคำในประเทศไทย โดยเมื่อพิจารณาจากภาพที่ 1 จะพบว่าราคาทองคำแท่งของ

ไชนันเคลื่อนไหวตามราคาทองคำในตลาดโลก อันเป็นผลมาจากการค้าทองคำของไทยเป็นทองคำที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ การกำหนดราคาทองคำไทย จึงขึ้นอยู่กับราคาทองคำในตลาดโลกเป็นหลัก (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย และ SETTRADE 2551)

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบราคาทองคำในตลาดโลก (แปลงหน่วยเป็น บาท : น้ำหนักทองคำ 1 บาท) กับราคาทองคำแห่งประเทศไทย ตั้งแต่เดือน มกราคม พ.ศ. 2547 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2551

อย่างไรก็ดี ความผันผวนของราคาทองคำแท่งที่คาดการณ์ได้ยาก ส่งผลให้นักลงทุนที่ต้องการลงทุนในทองคำแท่งจะต้องใช้ความระมัดระวัง และเปิดรับข่าวสารอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น โดยการลงทุนในทองคำแท่งนั้นผู้ลงทุนย่อมต้องการผลตอบแทนจากราคาที่ปรับตัวสูงขึ้นในอนาคต คือส่วนต่างของราคาซื้อขาย ถือเป็นผลกำไรที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุน จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าการผันผวนของราคาดังกล่าวนั้นมีปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยต่อการติดตามและคาดการณ์การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่ง

ในทางวิชาการนั้น มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำ ได้แก่ เพชรฤดี องค์กรีตระกูล (2546) ได้ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์แมชชีนในการทำนายการขึ้นลงของราคาทองคำโดยนำปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดัชนีราคาหุ้น ดัชนีอัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีการทำเหมืองแร่ ดัชนีราคาน้ำมัน และดัชนีราคาผู้บริโภค มาคาดคะเนราคาทองคำ ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า การใช้ซอฟต์แวร์รีเกรสชันให้ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ราคาทองคำดีที่สุด

Donald W. Doyle, Jr. และ David Beahm (2008) ได้ทำการศึกษาถึง การเคลื่อนไหวของราคาทองคำ พบว่า การขึ้นลงของราคาทองคำขึ้นอยู่กับ 5 ปัจจัย ได้แก่ อุปสงค์และอุปทานของทองคำ (Supply and Demand) ค่าเงินดอลลาร์ (The Dollar) ความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับทองคำ (Oil/Gold Relationship) ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ (Economic Uncertainty) และ การลงทุนของนักลงทุนสถาบัน (Institutional Buying)

จิตประพันธ์ ยืนสง่ามั่งคง (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย จากการศึกษ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย คือ ราคาทองคำในตลาดโลก ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐ และเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544

อย่างไรก็ดี ในปี พ.ศ.2551 ได้เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจการเงินที่ค่อนข้างรุนแรงในสหรัฐอเมริกาและส่งผลกระทบต่อไปทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางด้านการเมืองภายในประเทศของไทย รวมทั้งตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญทั้งของไทยและต่างประเทศมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทยให้มีความเป็นปัจจุบันมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถคาดการณ์ทิศทางของราคาทองคำได้อย่างใกล้เคียงความเป็นจริง รวมทั้งสามารถนำเอาผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปประกอบรวมกับการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแห่งประเทศไทย
2. เพื่อสร้างแบบจำลองอย่างง่ายในการพยากรณ์แนวโน้มราคาทองคำแห่งประเทศไทยในระยะสั้น

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแห่งประเทศไทยโดยจะทำการศึกษารอบคลุมเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยใช้ข้อมูลสถิติรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 จนถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2551 รวมทั้งสิ้น 57 เดือน ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแปรตาม คือ ราคาทองคำแห่งประเทศไทย เก็บจากสมาคมค้าทองคำแห่ง

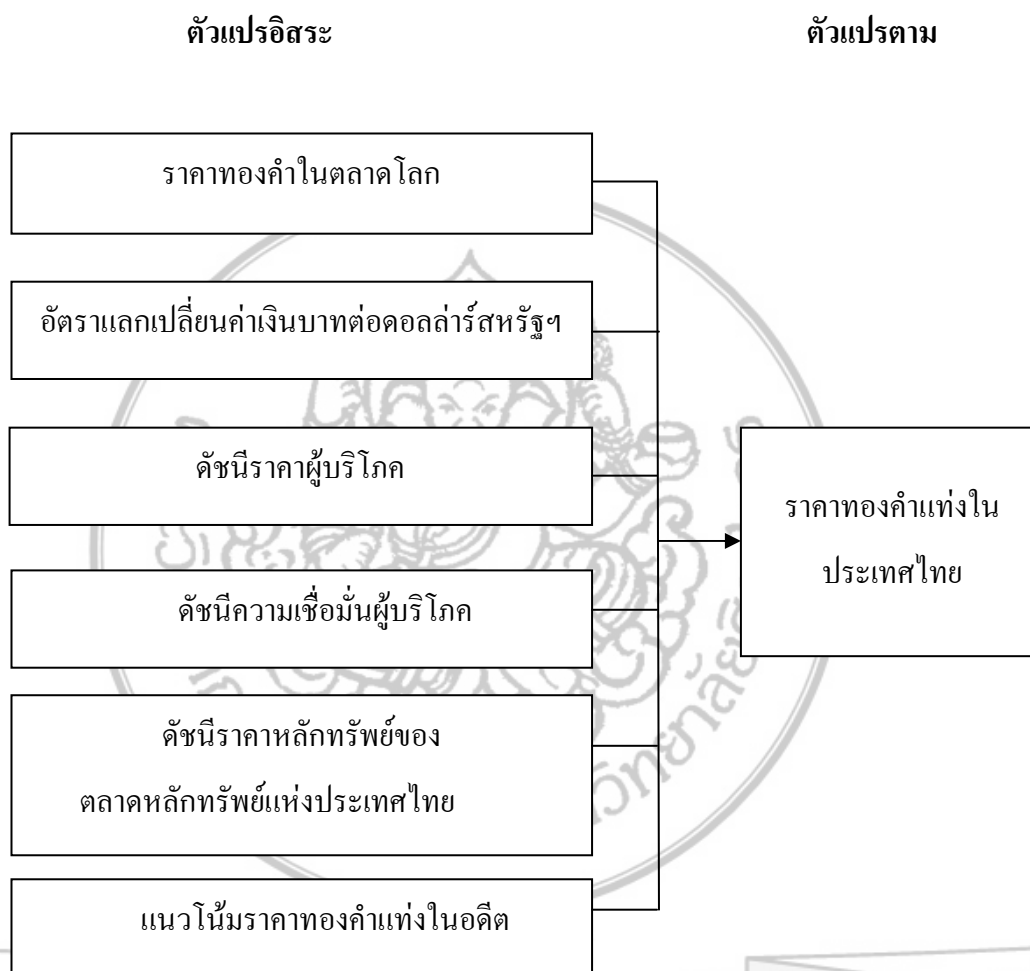
ประเทศไทย และตัวแปรอิสระ คือ ราคาทองคำในตลาดโลก เก็บจาก World Gold Council อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เก็บจากธนาคารแห่งประเทศไทย ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย เก็บจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคของประเทศไทย เก็บจากศูนย์พยากรณ์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแห่งในอดีต มาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ตามแบบจำลองในการศึกษาที่สร้างขึ้น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล (Eviews และ Excel)

ความสัมพันธ์ดังกล่าว สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้คือ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แนวโน้มราคาทองคำแห่งในอดีต มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่ศึกษา คือ ราคาทองคำแห่งในประเทศไทย

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนทฤษฎี วรรณกรรม และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหลังจากนั้นจึงทำการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สามารถสังเคราะห์และสรุปได้เป็นความสัมพันธ์ดังแผนภาพต่อไปนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ประโยชน์ทางวิชาการ

จากผลการศึกษา ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งประเทศไทย อันได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และ แนวโน้มราคาทองคำแห่งประเทศไทย รวมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ที่ต้องการจะศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. ประโยชน์ทางปฏิบัติ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้ มาใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของผู้ประกอบการที่ค้าทองคำในการกำหนดกลยุทธ์ของกิจการ และผู้ที่มีความสนใจลงทุนในทองคำแท่งให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ภาวะการณ์ และเตรียมรับมือกับผลกระทบจากปัจจัยต่างๆที่จะเกิดขึ้นกับราคาทองคำได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่ง
2. นักลงทุน หมายถึง ผู้ที่ซื้อทองไว้เพื่อถือครองในระยะสั้นหรือในระยะยาวโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อความมั่งคั่งของเงินและความมั่นคง (สิทธิพัฒน์ 2550 : 4)
3. การออม หมายถึง การเก็บเอาไว้ใช้ในอนาคต เช่น เก็บเงินฝากธนาคารไว้ ซื้อพันธบัตรรัฐบาลเก็บไว้ ซื้อข้าวสารเก็บไว้เพื่อบริโภคในอนาคต ซื้อทองคำเก็บไว้ เก็บวัตถุดิบเอาไว้ใช้ผลิตในอนาคต เป็นต้น (บุญเสริม บุญเจริญผล 2551)
4. ทองคำแท่ง หมายถึง ทองคำที่มีการหล่อหลอมรวมกันเป็นแท่ง โดยในการซื้อขายทองคำในประเทศไทยจะมี 2 ชนิด ขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อทองคำ คือ 1. ทองคำแท่ง 99.99% 2. ทองคำแท่ง 96.5% โดยที่ทองคำน้ำหนัก 1 บาท เท่ากับ 15.244 กรัม (สิทธิพัฒน์ 2550 : 4) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ราคาทองคำแท่ง 96.5% เนื่องจาก ทองคำแท่ง 96.5% เป็นสินทรัพย์รูปแบบหนึ่งที่กำลังเป็นที่สนใจสำหรับนักลงทุนในปัจจุบัน
5. อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ หมายถึง ราคาของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ 1 หน่วย เมื่อคิดเทียบเป็นเงินตราภายในประเทศ (เงินบาท) การศึกษาในครั้งนี้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ที่เป็นราคาประกาศขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ของธนาคารแห่งประเทศไทย
6. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (Consumer Confidence Index : CCI) หมายถึง เครื่องชี้วัดความรู้สึกของผู้บริโภค (ประชาชน) ที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและในอนาคต ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดี หรือเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจก็จะสะท้อนได้ว่า การใช้จ่ายของผู้บริโภคในช่วงนั้นน่าจะดี ซึ่งจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม แต่ในทางตรงข้าม ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดี หรือไม่เชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจก็จะสะท้อนว่า การใช้จ่ายของผู้บริโภคในช่วงนั้นน่าจะน้อยลง หรือเป็นไปได้ไปอย่างระมัดระวัง ซึ่งอาจจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจชะลอตัวลงได้ (สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า 2551)

7. ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index : CPI) หมายถึง เครื่องวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาขายปลีกของราคาสินค้า และบริการที่ผู้บริโภคจ่ายซื้อเพื่อการบริโภคในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งในจำนวนครั้งที่ เมื่อเปรียบเทียบกับงวดเวลาฐาน (สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า 2551)

8. ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET INDEX) หมายถึง ดัชนีราคาที่ตั้งวงน้ำหนักด้วยมูลค่าจดทะเบียน โดยการเปรียบเทียบมูลค่าตลาดในปัจจุบันของหลักทรัพย์ที่เป็นหุ้นสามัญทั้งหมดในตลาดหลักทรัพย์กับมูลค่าตลาดของหลักทรัพย์ ณ ฐานการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาหุ้นเป็นเครื่องสะท้อนสถานะโดยรวมของหุ้นทั้งตลาด (การศร วิไลกุล 2551)

แผนงานการวิจัย

กิจกรรม / ขั้นตอนการดำเนินงาน	2551				2552
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
กำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	←→				
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	←		→		
สร้างกรอบแนวคิดของงานวิจัย		←→			
เก็บรวบรวมข้อมูล			←→	→	
วิเคราะห์ข้อมูลและสร้างแบบจำลอง			←→		
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ				←→	→

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยอันจะนำไปสู่การตอบโจทย์วัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทองคำ
2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
3. การคาดคะเนอัตราแลกเปลี่ยน โดยอาศัย Sentimental Analysis
4. ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุนและความเสี่ยงจากการลงทุน
5. ทฤษฎีการเลือกถือสินทรัพย์ และอุปสงค์ในสินทรัพย์
6. การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการเมือง
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทองคำ

ทองคำ หมายถึง ความร่ำรวยมั่งคั่ง ความอบอุ่นจัดอยู่ในกลุ่มโลหะมีค่า มีสัญลักษณ์ทางเคมีคือ Au มาจากภาษาละตินคือAurum เป็นโลหะมีค่าที่มีความเหนียว (Ductility) และความสามารถในการขึ้นรูป (Malleability) ก็จะยืดขยาย (Extend) เมื่อถูกตีหรือรีดในทุกทิศทางโดยไม่เกิดการปริแตก สูงสุด กล่าวคือ ทองคำบริสุทธิ์หนัก1 ออนซ์สามารถดึงเป็นเส้นลวดยาวได้ถึง 35 ไมล์ และตีเป็นแผ่นได้บางเกินกว่า 1/300,000 นิ้ว (Bovin. 1990) นอกจากนี้ทองคำบริสุทธิ์จะไม่ทำปฏิกิริยาทางเคมี (Chemical inactive) ได้ง่ายจึงทนต่อการผุกร่อนและไม่เกิดออกซิไดส์กับอากาศ ซึ่งสมบัติเหล่านี้ประกอบกับลักษณะภายนอกที่เป็นประกายทำให้ทองคำเป็นที่หมายปองของผู้คนมากที่สุดมาเป็นเวลาช้านาน ได้มีคนนำทองคำมาตีมูลค่าสำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ และใช้วัตถุดิบสำคัญสำหรับทำเครื่องประดับเมื่อเทคโนโลยีก้าวไปข้างหน้ามากขึ้นทองคำจึงถูกนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหลากหลายชิ้น อาทิเช่น วงการแพทย์ ทันตกรรม การสื่อสาร โทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ เครื่องคิดเลข แต่เหนือสิ่งใด ทองคำกลับได้รับความนิยมสูงสุดในฐานะเครื่องประดับ (สิทธิพัฒน์ พิพิชกุล 2550 : 31)

การบริโภคทองคำ

ทองคำเป็นทรัพยากรแร่ที่สำคัญและมีคุณค่าที่สุดแร่หนึ่ง ทุกชนชาติต่างยอมรับว่าทองคำคือโลหะอันสูงค่าควรแก่นุษย์ และทองคำเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ได้ทั้งความต้องการทางด้านสังคมและทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากทองคำเป็นสินค้าที่มีลักษณะพิเศษ คือ สามารถรักษาความมั่งคั่งหรือมีมูลค่าในตัวเอง มีสภาพคล่องสูง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทุกเวลา และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป จึงถูกนำไปใช้ในด้านการลงทุนและการคลัง เช่น ใช้แทนเงินตรา เก็บไว้เพื่อเก็งกำไร ใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ ใช้เป็นสินทรัพย์สำรองเงินตรา ระหว่างประเทศ และทองคำยังได้ถูกนำไปใช้ในกิจการเครื่องประดับ หรือที่เราเรียกว่าเครื่องประดับทองคำ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลาย กิจการเครื่องประดับทองคำของไทยมีทั้งเครื่องประดับทองคำที่เป็นทองคำล้วนๆ หรือทองรูปพรรณ (Plain Gold) และเครื่องประดับทองคำที่มีการนำโลหะมีค่าอื่นๆ เช่น เพชร พลอย มาประดับตัวเรือน (Gold Jewellery) ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ทองคำยังถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และทันตกรรม ทองคำมีบทบาทสำคัญต่อผู้บริโภค โดยขึ้นอยู่กับความต้องการและทัศนคติของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันไป ซึ่งรูปแบบของการบริโภคทองคำโดยทั่วไปมี 2 ลักษณะดังนี้

1. การบริโภคทองคำในรูปสินค้า คือ ผู้บริโภคมีความต้องการทองคำคล้ายกับการบริโภคสินค้าทั่วไปที่ต้องการอรรถประโยชน์ (Utility) จากสินค้าเป็นหลัก และไม่ได้มีความต้องการในเชิงของการสะสมหรือการสร้างความมั่งคั่งในรูปของการบริโภคทองคำ เช่น การซื้อทองคำเพื่อเป็นเครื่องประดับหรือเพื่อเป็นของขวัญของกำนัล ซึ่งความต้องการทองคำในลักษณะนี้จะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ สติของทองคำในคาบเวลาก่อนการบริโภคปัจจุบัน ราคาของทองคำ ราคาสินค้าอื่นที่ใช้ทดแทนได้ ทัศนคติและรสนิยมของผู้บริโภค จะเห็นว่าความต้องการในการบริโภคทองคำในรูปสินค้าไม่ได้มีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากการบริโภคสินค้าประเภทอื่น ๆ

2. การบริโภคทองคำในรูปของการถือสินทรัพย์ คือ ผู้บริโภคมีความต้องการใช้ทองคำเป็นเครื่องสะสมความมั่งคั่งหรือการออม เนื่องจากทองคำมีมูลค่าในตัวเอง และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทุกเวลา เช่น การซื้อทองคำเพื่อคาดหวังกำไรจากการแลกเปลี่ยน การซื้อทองคำเพื่อรักษาสภาพคล่องในการแลกเปลี่ยนเป็นเงินสด (ขายคืนหรือจำหน่าย) รวมทั้งการซื้อเพื่อเก็บออมทรัพย์สะสมความมั่งคั่ง ซึ่งความต้องการในลักษณะนี้เปรียบเสมือนการลงทุนใน Portfolio เริ่มจากการที่ผู้บริโภคมองหาความต้องการออมทรัพย์ ดังนั้นผู้บริโภคมองหาสินทรัพย์โดยการเลือกถือสินทรัพย์ต่างๆ ที่จะสร้างให้อัตราผลตอบแทน (Capital Gain) ต่างๆ สูง ภายใต้ความเสี่ยง (Risk) ซึ่งความต้องการทองคำในลักษณะนี้จะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความพอใจในอัตราผลตอบแทน และความ

เสี่ยงในการถือทองคำ ผลตอบแทนและความเสี่ยงในการถือสินทรัพย์อื่น และสภาพคล่องของผู้บริโภค

จากลักษณะการบริโภคทองคำในรูปสินค้าและการถือสินทรัพย์ จะเห็นได้ว่านอกจากผู้บริโภคจะต้องการบริโภคทองคำในลักษณะสินค้าในเรื่องความสวยงามแล้ว ผู้บริโภคยังสามารถเปลี่ยนรูปสินทรัพย์มาเป็นเงินสด ซึ่งมีประโยชน์ในการช่วยรักษาสภาพคล่องและอาจเกิดผลพลอยได้อีกด้วย นั่นคือ ผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ (Capital Gain) ดังนั้น พฤติกรรมการบริโภคทองคำโดยทั่วไปจะผสมผสานความต้องการบริโภคทองคำในรูปสินค้าทั่วไป และในรูปของการถือสินทรัพย์เพื่อสะสมความมั่งคั่งด้วย (สิทธิพัฒนา พิพิชกุล 2550 : 33)

ระบบการค้าทองคำของโลก

ระบบการค้าทองคำแบ่งเป็น 2 ตลาดอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นที่ประเทศใดในโลก ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าระบบการค้าทองคำเช่นนี้เป็นระบบที่เกิดขึ้นเป็นสากล ตลาดที่แบ่งเป็นส่วนนี้ประกอบด้วย

1. ตลาดค้าทองคำแท่ง ในตลาดทองคำแท่งนั้นจะต้องประกอบด้วย 3 อย่าง คือ หนึ่งมีความบริสุทธิ์ 99.99 เปอร์เซ็นต์ หรือ 24 เค แต่จริงๆ แล้วในส่วนที่เป็นสากลนั้นอาจจะมี ความบริสุทธิ์ตั้งแต่ 99.5 ถึง 99.9 ก็ได้ ส่วนที่สองได้แก่น้ำหนัก ซึ่งตามปกติจะเป็นกิโลกรัม แต่เวลาที่ เป็นหน่วยของการคิดกลับคิดออกเป็นทรอยออนซ์ ส่วนที่สาม คือ ต้องมีน้ำหนักและความบริสุทธิ์เป็นไปตามมาตรฐานและมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน

ระบบการค้าทองคำก็เหมือนกับการขายสินค้าประเภทอื่น คือ ต้องมีการกำหนดราคาซึ่ง ในการค้าทองคำแท่งนั้น ตลาดที่กำหนดราคาและได้รับการยอมรับ เช่น ตลาดลอนดอน นิวยอร์ก ลิงคโพร่ ฮองกง เป็นต้น ส่วนตลาดอย่างประเทศไทยนั้นยังไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นตลาดสากล ดังนั้นราคาที่ถูกกำหนดขึ้นมาจึงไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นราคาสากล

2. ตลาดทองรูปพรรณ ในตลาดทองรูปพรรณ คือ ตลาดค้าทองคำในรูปที่นำมาเป็นวัตถุดิบที่จะนำไปใช้ในอุตสาหกรรม (Industrial Use) อาจจะเป็นแร่ทองคำซึ่งก็ได้การยอมรับ ในฐานะที่เป็น Industrial Use ด้วย เพราะว่าเป็นสิ่งที่เพิ่งขุดขึ้นมาได้ ความบริสุทธิ์ยังไม่ได้รับการตรวจสอบ เพราะฉะนั้นจึงถูกจัดอยู่ในกลุ่มนี้ หรืออาจจะเป็นการนำเอาทองคำแท่งมาเป็นทองรูปพรรณก็ได้ เช่น แหวน การทำเครื่องประดับ การทำอุตสาหกรรมอัญมณี เป็นต้น (สิทธิพัฒนา พิพิชกุล 2550 : 33)

การนำเข้าทองคำของไทย

ประเทศไทยมีการผลิตทองคำไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะนำเข้า โดยร้อยละ 48 นำเข้าจากออสเตรเลีย และร้อยละ 19 นำเข้าจากสวิสเซอร์แลนด์ สถานการณ์ปัจจุบันนั้น มูลค่านำเข้าทองคำสูงขึ้น การที่ทองคำในตลาดโลกมีราคาแพงขึ้น ส่งผลกระทบต่อมูลค่านำเข้าทองคำของไทย

การนำเข้าทองคำของไทยที่เพิ่มขึ้นมากในปี นี้ เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้แก่

1. เพื่อผลิตเป็นเครื่องประดับทองรูปพรรณสำหรับจำหน่ายในตลาดทองภายในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ จากการประเมินของสมาคมผู้ค้าทองคำการนำเข้าทองคำเพื่อทำเครื่องประดับจะอยู่ประมาณร้อยละ 80-90 ของการใช้ทองคำทั้งหมด

2. เพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเป็นเครื่องประดับทองคำสำเร็จรูปเพื่อส่งออก

ผลกระทบของราคาทองคำในตลาดโลกต่อเศรษฐกิจไทย

1. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น ประการแรก ราคาทองคำที่สูงขึ้นนั้นจะมีผลต่อดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัด เนื่องจากทำให้การนำเข้าเพิ่มสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ดี ผลดังกล่าวมีเพียงเล็กน้อยเพราะสัดส่วนการนำเข้าทองคำต่อการนำเข้าทั้งหมด มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 1.5 โดยใน 10 เดือนแรกปี 2548 สัดส่วนการนำเข้าทองคำเร่งจากร้อยละ 1.21 มาเป็นร้อยละ 1.75 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยังไม่น่ากังวล

2. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะสั้น ประการที่สอง การที่ประชาชนเลือกที่จะถือครองทองคำแทนการถือเงินสด หรือสินทรัพย์รูปแบบอื่น ทำให้เกิดการเสียโอกาสในการระดมทุน เพราะทองคำจะสร้างมูลค่าเพิ่มจากราคาที่สูงขึ้น แต่ไม่สามารถจะหมุนเวียนก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้

2.1 หากราคาทองคำปรับตัวลดลงอย่างรุนแรง จะทำให้เกิดการขาดทุนในหมู่ประชาชนที่ถือครองทองคำได้ แต่อย่างไรก็ตาม จากประวัติศาสตร์แล้ว ราคาทองคำมีการลดลงอย่างรุนแรงเพียงครั้งเดียวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากช่วงสงครามราคาทองคำพุ่งสูงขึ้นมาก

2.2 ในระยะยาวการนำเข้าทองคำจะไม่ส่งผลกระทบเพราะเป็นการเพิ่มสินทรัพย์ของประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง 2548 : 8-9)

งานวิจัยนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดเกี่ยวกับทองคำ โดยนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการบรรยายในส่วนประโยชน์ของทองคำและการบริโภคทองคำที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และจากการที่ประเทศไทยมีการผลิตทองคำไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องนำเข้าทองคำจากต่างประเทศ ราคาทองคำในตลาดโลกจึงอาจเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดราคาทองคำ

ภายในประเทศได้ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการศึกษาปัจจัยดังกล่าวว่าจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งหรือไม่

2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

อัญญา จันทรวิทย์ (2546 : 196) กล่าวว่า อัตราแลกเปลี่ยนเป็นราคาของเงินตราต่างประเทศสกุลหนึ่งที่กำหนดโดยใช้เงินอีกสกุลหนึ่ง เช่น ค่าเงินบาทเทียบกับ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 40 บาท เป็นต้น

อมรศักดิ์ พงศ์พศุทธิ์ (2550 : 1) กล่าวว่า ระบบอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ มี 4 ระบบใหญ่ๆ คือ

1. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ หรือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนตายตัว

ในทางทฤษฎีระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ หมายถึง ระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard) และระบบมาตรฐานปรีวรรตทองคำ (Gold Exchange Standard) ซึ่งเป็นตัวกำหนดค่าของเงินตราสกุลต่างๆ โดยเทียบเคียงกับทองคำจำนวนหนึ่งที่แน่นอน การรักษาค่าเสมอภาค (Par Value) ในระบบมาตรฐานทองคำ และในระบบมาตรฐานปรีวรรตทองคำ มีรายละเอียดวิธีการที่แตกต่างกันไป

ระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard)

พลายพล คุ้มทรัพย์ (2551 : 189) ได้กล่าวถึงทฤษฎีกฎเกณฑ์สำคัญของมาตรฐานทองคำ มีดังนี้

1. เงินตรา (Money) และทองคำมีความสำคัญกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง กรณีที่เป็นระบบมาตรฐานทองคำล้วนๆ (Pure Gold Standard) หมายความว่า ถ้าสมมติให้ทองคำ 1 กก. มีมูลค่าเท่ากับ 500,000 บาท ในกรณีที่ประเทศไทยได้ทองคำเพิ่มขึ้นมา 1 กก. ภายใต้ระบบมาตรฐานทองคำประเทศไทยจะสามารถเพิ่มอุปทานของเงินได้ 500,000 บาทเท่านั้น จะสร้างเงินเพิ่มขึ้นในจำนวนมากกว่าหรือน้อยกว่านี้ไม่ได้

2. การนำเข้าและการส่งออกทองคำสามารถทำได้อย่างเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการเสียดุลในดุลชำระการเงิน ประเทศต่างๆ สามารถส่งออกหรือนำเข้าทองคำได้โดยไม่มีข้อจำกัด

3. ราคาทองคำคงที่ หมายความว่า อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างทองคำกับเงินตราสกุลต่างๆถูกกำหนดให้คงที่ เราจึงเรียกระบบนี้ว่า ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ กล่าวคือ ถ้าเงินบาทกับทองคำมีอัตราคงที่ระหว่างกัน และดอลลาร์กับทองคำมีอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ระหว่างกัน เงินบาทกับเงินดอลลาร์ก็ควรจะต้องมีอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ระหว่างกันด้วย

4. กลไกการปรับตัวของเศรษฐกิจ จะเป็นแบบ Price – Specie – Flow Mechanism ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษชื่อเดวิด ฮูม (David Hume) โดยในทางทฤษฎี การปรับตัวทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นในระบบมาตรฐานทองคำโดยอาศัยสมการ

$$M \times V = P \times Q$$

โดย M คือ อุปทานของเงิน V คือ ความเร็วของการไหลของเงิน (จำนวนครั้งที่เงินเปลี่ยนมือจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งในรอบเวลาหนึ่ง) P คือ ระดับราคาสินค้า และ Q คือ ปริมาณสินค้า สิ่งที่น่าสนใจภายใต้ระบบนี้คือ ถ้ารัฐบาลของแต่ละประเทศปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้างต้น รัฐบาลจะต้องไม่ใช้นโยบาย Sterilization คือไม่มีการปรับอุปทานของเงินในประเทศเพื่อที่จะชดเชยการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินอันเนื่องมาจากการเสียดุลชำระการเงิน ตัวอย่างเช่น ถ้าประเทศขาดดุลชำระการเงินและต้องสูญเสียทองคำให้กับประเทศอื่น อุปทานของเงินในประเทศ (M) จะลดลง รัฐบาลต้องไม่ใช้นโยบายใด ที่จะเพิ่มอุปทานของเงินเพื่อชดเชยการลดลงของปริมาณเงินอันเนื่องมาจากการขาดดุล หาก V และ Q มีค่าคงที่ ราคาสินค้า (P) จะปรับลดลงโดยอัตโนมัติ ทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันดีขึ้น สามารถส่งออกได้มากขึ้นและลดการนำเข้าลง ทำให้การขาดดุลลดลง ในทางตรงกันข้ามหากประเทศเกินดุลชำระการเงิน อุปทานของเงินจะเพิ่มขึ้นและจะมีแรงกดดันให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นโดยอัตโนมัติ ในขณะที่ V และ Q มีค่าคงที่ ทำให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันลดลง ส่งออกได้น้อยลงและนำเข้ามากขึ้น ทำให้บัญชีการชำระเงินเข้าสู่สมดุล ดังนั้น การปรับตัวแบบ Price – Specie – Flow Mechanism จึงเป็นไปโดยอัตโนมัติโดยอาศัยการไหลเข้าออกของทองคำและกลไกราคา

ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำ (Gold Exchange Standard)

ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำ เป็นระบบการเงินระหว่างประเทศที่มีกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) ทำหน้าที่กำกับดูแลให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด ระบบนี้มีรายละเอียดเพิ่มเติมจากระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard) กล่าวคือ ประเทศต่างๆ สามารถใช้เงินตราบางสกุลนอกเหนือจากทองคำเป็นทุนสำรองเงินตรา ซึ่งเรียกว่าเงินตราสกุลหลัก (Key Currency) โดยที่เงินตราสกุลนั้นสามารถแลกเปลี่ยนเป็นทองคำจากทางการได้ (Convertible Currency) ในอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ เหตุที่ระบบมาตรฐานปริวรรตทองคำได้รับการยอมรับทั่วโลก ก็เพราะประเทศต่างๆ ผลิตทองคำได้น้อย แต่ต้องการเพิ่มปริมาณเงินให้มาก เพื่อให้พอเพียงกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ระบบนี้จะใช้ทองคำเป็นฐานในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนทั่วโลก โดยเทียบค่าผ่านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา กล่าวคือ ทองคำ 1 ออนซ์แลกได้ 35 ดอลลาร์สหรัฐฯ เงินดอลลาร์สหรัฐฯจึงกลายเป็น เงินสกุลหลัก (Key Currency) ของระบบนี้ตั้งแต่นั้นมา

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผลประโยชน์ของประเทศเจ้าของเงินตราสกุลหลักกับผลประโยชน์ด้านการถือเงินตราสกุลหลักของประเทศอื่น มักเป็นสิ่งที่สวนทางกัน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาใดๆ ประเทศเจ้าของเงินตราสกุลหลักจะมีภาระในการแก้ปัญหาและยังต้องเผชิญกับแรงกดดันจากประเทศอื่นด้วย

สหรัฐอเมริกา ได้ประกาศยุติการแลกเปลี่ยนระหว่างทองคำกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในระดับธนาคารกลางของต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 1971 ยังผลให้ระบบมาตราปริวรรตทองคำสิ้นสุดลงโดยปริยาย (ค.ศ.1944 - 1971)

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบยืดหยุ่น

แม้ว่าระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่จะไม่มีการใช้แล้วในปัจจุบัน แต่ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ก็ยังคงมีข้อดี โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องการมีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน ดังนั้น จึงมีการปรับปรุงให้เกิดระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ที่มีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

ตัวอย่างของระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ที่มีการตัดแปลงแล้ว ได้แก่ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคณะกรรมการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยน (Currency Board System) ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงิน (Basket of Currencies) ระบบการเงินร่วมยุโรป (European Monetary System : EMS)

3. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ

เป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่ปล่อยให้อุปสงค์และอุปทานของเงินสกุลนั้นๆ ทำงานได้ในระดับหนึ่ง โดยธนาคารกลางสามารถเข้าไปแทรกแซง เพื่อจำกัดขนาดและความผันผวนของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนได้ จึงเป็นที่นิยมและถูกนำมาใช้แพร่หลายทั่วโลก

4. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบเสรี

ระบบนี้จะถูกกำหนดโดยอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศในขณะนั้น อัตราแลกเปลี่ยนจึงสามารถขึ้นลงได้อย่างเสรีโดยไม่มีขอบเขตจำกัด โดยที่รัฐบาลไม่ได้เข้าไปแทรกแซงแต่ปล่อยให้เป็นไปตามกลไกของตลาด ซึ่งในระบบนี้ไม่จำเป็นต้องตั้งกองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน และไม่จำเป็นต้องเก็บเงินตราต่างประเทศเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศจำนวนมากไว้แก้ไขปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ สรุปได้ว่า ในอดีตมีการใช้ทองคำเป็นฐานในการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนทั่วโลก ทำให้ผู้วิจัยสนใจถึงตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนว่าจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในปัจจุบันหรือไม่

3. การคาดคะเนอัตราแลกเปลี่ยนโดยอาศัย Sentimental Analysis

วีรยุทธ รัตนพงษ์ภิญโญ (2530) กล่าวว่า การคาดคะเนอัตราแลกเปลี่ยนโดยอาศัย Sentimental Analysis เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการเงินในระยะสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน และ/หรือการวิเคราะห์ทางเทคนิคไม่สามารถอธิบายการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนได้

1. ปัจจัยที่สำคัญ เช่น

1.1 ความคาดหวัง (Expectation) ความคาดหวังของตลาดที่มีต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในอนาคต ตลาดปริวรรตเงินตราต่างประเทศจะมีการตอบสนองต่อข่าวสาร เช่นเดียวกับที่เกิดในตลาดการเงินอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ถ้ามีข่าวว่าระดับอัตราเงินเฟ้อในประเทศสหรัฐอเมริกาอาจเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้ตัวกลางค้าเงิน (Dealer) ระบายเงินดอลลาร์ออก เนื่องจากคาดว่าเงินดอลลาร์จะอ่อนค่าลง การที่ตัวกลางค้าเงินมีปฏิกิริยาตอบสนองเช่นกัน จะเป็นแรงกดดันให้เงินดอลลาร์ในตลาดอ่อนค่าลงทันที สำหรับนักลงทุนสถาบัน (Institutional Investor) เช่น ธนาคารพาณิชย์และบริษัทประกันภัยมีลงทุนในเงินตราสกุลต่าง ๆ บนพื้นฐานของการคาดคะเนทิศทางของอัตราดอกเบี้ยในประเทศนั้นๆ ตัวอย่างเช่น นักลงทุนอาจตัดสินใจลงทุนในประเทศเยอรมัน เนื่องจากคาดว่าอัตราดอกเบี้ยในประเทศเยอรมันจะเพิ่มสูงขึ้น ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นจริง จะเกิดกระแสเงินไหลเข้าประเทศเยอรมัน ในท้ายที่สุดค่าเงินมาร์กจะแข็งขึ้น ดังนั้น นักลงทุนเหล่านี้ จะต้องรีบตัดสินใจลงทุนในประเทศเยอรมันเสียก่อนที่เงินมาร์กจะแข็งค่าขึ้นจริง การคาดคะเนดังกล่าวจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

1.2 เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศ ความมั่นคงทางการเมืองของประเทศใดย่อมหมายถึง ความเชื่อถือที่นานาชาติดีต่อประเทศนั้น ซึ่งจะส่งผลถึงความเชื่อมั่นต่อค่าเงินตรา ผลกระทบจากเหตุการณ์ทางการเมืองต่างๆ เช่น ผลการเลือกตั้งที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการหรือความคาดหวังของประชาชน การเปลี่ยนตัวพรรคการเมืองที่เป็นฝ่ายรัฐบาล การขัดแย้งของฝ่ายรัฐบาลกับฝ่ายค้านอย่างรุนแรงซึ่งอาจมีผลต่อรัฐบาลนั้น นโยบายของรัฐบาลที่ไม่ชัดเจนในการบริหารบ้านเมือง เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนในทางลบทั้งสิ้น

1.3 ภาวะสงคราม เมื่อมีภาวะสงครามทั้งภายในประเทศหรือระหว่างประเทศจะส่งผลต่อค่าเงินสกุลต่างๆ โดยที่ความต้องการเงินสกุลที่เป็นที่ยอมรับ เช่น ดอลลาร์สหรัฐฯ จะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากประชาชนต้องการถือเงินที่มีความมั่นคงกว่า ตัวอย่างเช่น สงครามอ่าวเปอร์เซีย ก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์กรณีนี้ขึ้น ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แทบจะไม่เคลื่อนไหว แต่เมื่อข่าวอิรักบุกคูเวตประกาศออกมาค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ปรับตัวแข็งค่าขึ้นทันที เนื่องจากนักค้าเงินต่างเข้าซื้อ

เงินดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อเป็นการรักษาค่าเงินในอนาคตเพราะคิดว่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ จะไม่ตกต่ำลงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสกุลอื่น

1.4 การไหลออกของเงินทุนภายใต้ภาวะปกติ (Capital Flight) ภาวะที่เงินทุนไหลออกอย่างฉับพลันภายใต้ภาวะที่ผิดปกติ เช่น ภาวะสงคราม ภาวะที่เกรงว่าจะมีการลดค่าเงิน รวมทั้งความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองทำให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ถือสินทรัพย์ในสกุลเงินของประเทศนั้นต้องหาแหล่งที่ปลอดภัยกว่า โดยเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศ หรือขายเงินสกุลนั้นแล้วถือเงินสกุลที่มั่นคงกว่า ดังนั้น Capital Flight จึงไม่ใช่การเคลื่อนย้ายเงินทุนเพื่อหวังกำไร แต่เป็นการเคลื่อนย้ายเงินทุนเพื่อหลีกเลี่ยงการขาดทุน การไหลออกของเงินทุนจำนวนมาก ทำให้ค่าเงินของประเทศนั้นเสื่อมลง (Depreciation) (พรชัย ชูณหจินดา 2545)

2. การวิเคราะห์ด้วย Sentimental Analysis ประกอบด้วยหลักการ ดังนี้

2.1 แนวคิดนี้ใช้ในทางปฏิบัติมากกว่าทางวิชาการ เนื่องจากการคาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนที่ดี อัตราดอกเบี้ยที่ดี นักบริหารการเงินจะให้ความสำคัญกับการพยากรณ์การเคลื่อนไหวในระยะสั้นมากกว่าระยะยาว ซึ่งมีความไม่แน่นอนสูงในการลงทุน

2.2 แนวคิดนี้มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการคาดคะเน (Expectation Theory) กล่าวคือ หากมีข้อมูลในปัจจุบันที่มากเพียงพอ ครบถ้วนและถูกต้อง โอกาสการพยากรณ์การเคลื่อนไหวจะใกล้เคียงกับความจริงมากขึ้น และมักเป็นการคาดคะเนในทิศทางเดียว เช่น สูงขึ้นหรือลดลงเท่านั้น เนื่องจากขาดข้อมูลการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่ชัดเจน

2.3 แนวคิดนี้เชื่อว่า หากเกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันพื้นฐานแล้ว น่าจะมีผลกระทบต่อภาวะการเงิน แต่จะมากหรือน้อยเพียงไร และมีผลด้านใดบ้าง (อาจมีทั้งผลกระทบด้านบวกและลบ) เท่านั้น ขณะเดียวกันระดับความรุนแรงของผลที่เกิดขึ้นก็มีส่วนกำหนดผลกระทบต่อภาวะการเงิน เช่น คาดการณ์ว่าตัวชี้วัดอัตราแลกเปลี่ยนนั้น ๆ จะทำให้ค่าเงินแข็งตัว แต่หากตัวชี้วัดอัตราแลกเปลี่ยนไม่เป็นไปตามที่คาด เช่น แข็งตัวหรืออ่อนตัวกว่าที่คาด ค่าเงินอาจจะอ่อนตัวลงได้

2.4 แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับผลทางด้านจิตวิทยาและปัจจัยอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนือการควบคุม (Psychological And Uncontrollable Factor) ว่าเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อภาวะการเงินในระยะสั้นรวมทั้งการคาดคะเนของบุคคลสำคัญ และ/หรือทรงอิทธิพลต่อตลาดการเงิน อาทิ ผู้นำประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ ประธานธนาคารกลางสหรัฐฯ เป็นต้น

2.5 แนวคิดนี้ เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าเงินบาทหรืออัตราแลกเปลี่ยนบางครั้งอาจจะเกิดจากปัจจัยเป็นปัจจัยเดียว หรือบางครั้งก็เกิดจากหลายๆ ปัจจัยด้วยกัน นอกจากนี้แล้ว บางปัจจัยอาจจะมีผลในทางลบ ในขณะที่อีกปัจจัยหนึ่งอาจจะส่งผลในทางบวกก็ได้ หน้าที่

ของนักวิเคราะห์คือ ประเมินผลในด้านต่าง ๆ แล้วสรุปผลสุทธิว่าควรจะเป็นอย่างไร หรือปัจจัยใดเป็นตัวชี้หน้า (Dominator)

อนึ่งการลงทุนในทองคำ ปัจจุบันถือเป็นการลงทุนในหลักทรัพย์หรือหลักทรัพย์ทางการเงินได้ จึงใช้แนวคิด Sentimental Analysis ในการอธิบายการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งนี้ได้เช่นเดียวกับแนวคิดข้างต้น กล่าวคือ เมื่อนักลงทุนมีความรู้สึกว่ราคาทองคำแห่งนี้มีแนวโน้มสูงขึ้น จึงคาดหวังว่าในอนาคตราคาทองคำแห่งนี้จะมีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาตัวแปรแนวโน้มราคาทองคำแห่งนี้ในอดีต ว่าจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งนี้หรือไม่

4. ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุนและความเสี่ยงจากการลงทุน

ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุน

ความเสี่ยงจากการลงทุน สามารถพิจารณาได้ว่า เป็นโอกาสที่ผู้ลงทุนอาจไม่ได้รับผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการลงทุนตามที่คาดไว้ ตั้งแต่เมื่อตัดสินใจลงทุน ดังนั้น ผู้ลงทุนจำเป็นต้องพิจารณาเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดว่าจะรับไปพร้อมๆกัน เพื่อประเมินว่าผลตอบแทนจากการลงทุนจะคุ้มค่างับความเสี่ยงอันอาจจะเกิดขึ้น หากผลลัพธ์จากการลงทุนพลาดเป้าไป ในทางการเงิน ถ้ามีความเสี่ยงจากการลงทุนมาก ผู้ลงทุนย่อมต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนสูงขึ้นเพื่อชดเชยความเสี่ยง และความเสียหายจากความคลาดเคลื่อนของผลลัพธ์นั้น ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุนที่ผู้ลงทุนจะได้รับสามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย

1. เงินสด ซึ่งผู้ลงทุนได้รับจากหลักทรัพย์ที่ถือครอง เช่น เงินปันผลที่ได้รับจากหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิ คุปองที่พันธบัตรหรือหุ้นกู้จ่ายให้ เป็นต้น ตามปกติผลตอบแทนรูปเงินสดจะต้องเสียภาษีเงินได้ด้วย เมื่อผู้ลงทุนได้รับเงินนี้ แล้วการลงทุนในหลักทรัพย์ยังไม่สิ้นสุด ผู้ลงทุนจะนำเงินนี้ไปลงทุนต่อเพื่อให้เกิดผลตอบแทนเพิ่มเติม
2. รายได้จากการนำเงินสดที่ได้รับไปลงทุนต่อ การลงทุนต่ออาจนำไปลงทุนในหลักทรัพย์เดิมหรือในหลักทรัพย์อื่น ไม่เก็บไว้เป็นเงินสด เพราะเงินสดไม่สามารถสร้างผลตอบแทนส่วนเพิ่มให้ได้
3. กำไรจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ หรือกำไรจากส่วนต่างของราคา เป็นผลตอบแทนที่ได้รับจากการที่ผู้ลงทุนสามารถขายหลักทรัพย์ไปได้ ในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อ

มาเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการลงทุน ผู้ลงทุนไม่ต้องเสียภาษีจากกำไรจากส่วนต่างของราคาถ้า
หลักทรัพย์นั้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

4. สิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ในราคาที่กำหนดไว้ก่อนเป็นการล่วงหน้า ตัวอย่างเช่น
เมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน โดยทั่วไป ผู้ถือหุ้นเดิมจะได้รับการจัดสรรหุ้น
ก่อนผู้ถือหุ้นรายใหม่ โดยการจัดสรรจะกำหนดเป็นสิทธิซื้อหุ้นเพิ่มทุนในราคาที่มักต่ำกว่าราคา
ตลาด ส่วนการที่ผู้ถือหุ้นเดิมจะใช้สิทธิในการซื้อหุ้นหรือไม่ย่อมขึ้นกับผลประโยชน์ที่ได้รับ ใน
แง่ผลต่างระหว่างราคาใช้สิทธิกับราคาตลาดในขณะนั้นว่ามีมากน้อยเพียงใด ประกอบกับความ
ต้องการรักษาสัดส่วนการถือครองหุ้นในบริษัท (สมนึก วิวัฒน์, ใน อัญญา ชันชวิทย์, บรรณาธิการ
2546 : 220 - 223)

ความเสี่ยงจากการลงทุน

เพชรี ชุมทรัพย์ (2539 : 129) กล่าวว่า ความเสี่ยง คือ โอกาสที่จะสูญเสียของบางอย่าง
(Implies a Chance of Losing Something) ความเสี่ยงเพิ่มขึ้น อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากเงิน
ลงทุนจำนวนนั้นย่อมสูงขึ้น

อัญญา ชันชวิทย์ (2546 : 34) ได้สรุปว่า ความเสี่ยง คือ การที่ผลตอบแทนจริง (Actual
Return) ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนมีโอกาสที่จะเบี่ยงเบน หรือแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่ผู้
ลงทุนนั้นคาดหวังไว้ (Expected Return) ถ้าโอกาสที่การลงทุนเบี่ยงเบนหรือแตกต่างมาก ก็ยังมี
ความเสี่ยงสูงกว่า แต่ถ้าเบี่ยงเบนหรือแตกต่างน้อยก็จะมีความเสี่ยงต่ำกว่า

ความเสี่ยงจากการลงทุนเป็นตัวแปรสำคัญ ซึ่งผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับ
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนเสมอ ความเสี่ยงในการลงทุนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท
ใหญ่ๆ ได้แก่

1. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยมหภาค (Macro Factors) เป็นความเสี่ยงที่มีระบบที่นัก
ลงทุนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า เป็นผลกระทบจากภาวะ
แวดล้อมภายนอก เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจการเงินและการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ภาวะการ
ตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงมีโอกาสจะต่างไปจากระดับที่คาด
ความเสี่ยงจากปัจจัยมหภาค แบ่งออกเป็น

1.1 Pervasive Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่กระทบทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ลงทุนหรือไม่
ได้แก่

1.1.1 Purchasing Power Risk หมายถึง ความเสี่ยงในการมีอำนาจซื้อลดลงใน

ระดับที่ต่างไปจากระดับที่เคยคิดว่าจะเป็น ผลกระทบนี้มักสำคัญต่อการลงทุนในตราสารหนี้หรือ พันธบัตรระยะยาวที่มีดอกเบี้ยคงที่เมื่ออัตราเงินเฟ้อขยับสูงขึ้น ดอกผลที่ผู้ลงทุนได้รับอาจไม่ เพียงพอกับการครองชีพ

Political (Country) Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่มักเกิดขึ้นเมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้เงื่อนไขการลงทุนในประเทศต่างไปจากรูปแบบที่เคยคาดไว้แต่เดิม ทั้งนี้ก็เพราะเมื่อมีรัฐบาลใหม่ ย่อมหมายถึงโอกาสที่จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงินนักลงทุนจึงมักจะปรับการลงทุนเพื่อรอดูท่าทีของรัฐบาลใหม่เสมอ

Currency (Exchange) Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความ ผันแปรของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เกิดขึ้นกับเฉพาะกรณีของการลงทุนข้าม ประเทศ และ เมื่อผู้ลงทุนประสงค์จะนำเงินลงทุนกลับไปยังต้นทาง หรือโยกย้ายไปยังแหล่งลงทุน อื่นหากอัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ

1.2 Systematic Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถลดลงได้จากการกระจายการ ลงทุนแล้วยังคงเหลืออยู่อย่างเป็นระบบ ความเสี่ยงเหล่านี้ ได้แก่

1.1.2 Interest Rate Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากความแปรผันของอัตรา ดอกเบี้ยซึ่งมักเป็นที่กังวลของผู้ลงทุนในตราสารหนี้ หรือพันธบัตรระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยที่ตรา ไว้ (Coupon Rate) ก่อนข้างต่ำเมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินขยับตัวสูงขึ้น และหากผู้ลงทุนมี ความจำเป็นที่จะต้องขายตราสาร หรือพันธบัตรที่ลงทุนไว้ในตลาดตราสารหนี้ ผู้ขายก็จะต้องเสนอ อัตราผลตอบแทน (Yield) แก่ผู้สนใจซื้อเท่าเทียมกับระดับอัตราดอกเบี้ยปัจจุบัน ซึ่งก็หมายความว่า ผู้ขายจะต้องลดราคาของตราสารหรือพันธบัตรนั้นลงและเกิดผลขาดทุนในที่สุด

1.2.2 Market Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของตลาด โดยรวมร่วมกันทุกหลักทรัพย์ที่หลักทรัพย์ทุกตัวต้องมีเป็นส่วนประกอบร่วมกัน แต่อาจมากหรือ น้อย ความเสี่ยงนี้ขจัดออกไปไม่ได้เลยแม้กระจายการลงทุนออกไปได้ดีเพียงใดก็ตาม

2. ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยจุลภาค (Micro Factors หรือ Unsystematic Risk) เป็น ความเสี่ยงที่เฉพาะตัวหลักทรัพย์ ซึ่งสามารถลดลงได้ โดยการกระจายการลงทุนออกไปให้กว้าง ขวาง ความเสี่ยงนี้เป็นความเสี่ยงเฉพาะตัวธุรกิจหรือหลักทรัพย์นั้นเอง นักลงทุนสามารถหลีกเลี่ยง ได้ โดยการกระจายการลงทุนออกไปอย่างกว้างขวางความเสี่ยงประเภทนี้ ได้แก่

2.1 Credit Risk หรือ(Counter-party Risk หรือDefault Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่ เกิดจากตัวบริษัทนั้นๆ เองว่าจะจ่ายคืนหนี้และ/หรือปฏิบัติตามภาระผูกพัน ได้อย่างสมบูรณ์ หรือไม่ เพียงใด โดยพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานของบริษัท เช่น ความเข้มแข็งทางฐานะความมั่นคง ทาง การเงินหรือไม่เพียงใด มีความสามารถในการบริหารและจัดการหรือไม่ มีความสามารถในการทำ

กำไรอย่างน้อยเพียงใด มีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ตามกำหนดหรือไม่ ธุรกิจที่ดำเนินการมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเพียงใด มีส่วนแบ่งการตลาดอย่างน้อยเพียงใด ระบบบัญชีมีมาตรฐานหรือไม่ เป็นต้น

2.2 Sector Risk หรือ Industry Risk หรือ Business Risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากลักษณะเฉพาะของกลุ่มธุรกิจหรือ อุตสาหกรรมนั้นๆ ซึ่งอาจเปราะบาง ถูกกระทบได้ง่าย และจะมีผลต่อราคาซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนควรตระหนักและเพิ่มความระมัดระวังในการลงทุนความเสี่ยงประเภทนี้มักเกิดขึ้นในอุตสาหกรรมประเภทที่เสื่อมไปตามเวลา (Depleting Industry) หมายความว่า วัตถุดิบหมดไป ไม่สามารถสร้างทดแทนได้ ในระยะสั้นๆ เช่น เหมืองแร่ ป่าไม้ น้ำมัน หรืออุตสาหกรรมที่ผลิตภัณฑ์มีราคาที่สูงลงตามวงจรราคาโลก เช่น ปิโตรเคมีหรือธุรกิจที่มีผลิตภัณฑ์แคบ หรือมีบริการไม่กี่ประเภท เช่น สายการบิน ธุรกิจ Software เป็นต้น

สรุปได้ว่า ความเสี่ยง หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้ผลตอบแทนเบี่ยงเบนหรือคลาดเคลื่อนไปจากที่คาดหวังไว้ โดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนจะมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน ถ้าความเสี่ยงสูง ผลตอบแทนที่ได้รับจะสูงด้วย ซึ่งความเสี่ยงสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้ กับความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดหุ้นและความเสี่ยงจากการลงทุน พบว่า ความเสี่ยงเป็นตัวแปรสำคัญที่นักลงทุนจะต้องพิจารณาควบคู่ไปกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุน ซึ่งเมื่อหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นมีความผันผวนมาก ทำให้นักลงทุนโยกย้ายเปลี่ยนพอร์ตการลงทุนไปยังหลักทรัพย์ที่มีความปลอดภัยมากกว่า เช่น ทองคำแท่ง ซึ่งมีความเสี่ยงน้อยกว่า ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึง ตัวแปรดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งหรือไม่

ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5. ทฤษฎีการเลือกถือสินทรัพย์ และอุปสงค์ในสินทรัพย์

มณีสรี พันธูลาก (2540) ได้กล่าวว่า ในการพิจารณาการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบในการเลือกสินทรัพย์ (Assets) และความมั่งคั่ง (Wealth) ของประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินสด พันธบัตรรัฐบาล บ้าน ทอง เป็นต้น สินทรัพย์ต่างๆเหล่านี้ต่างก็มีคุณสมบัติเฉพาะตัวในเรื่องของความปลอดภัยในการถือหรือการเสี่ยง ตลอดจนผลตอบแทนที่ดึงดูดใจให้ประชาชนหันมาถือสินทรัพย์แต่ละชนิดนั้นต่างก็มีตลาดของตนเอง คือ มีอุปสงค์อุปทานของสินทรัพย์ ซึ่งเราจะเห็นว่าการต้องการ หรืออุปสงค์ในการถือสินทรัพย์ของประชาชน จะกำหนดมาจากคุณลักษณะของสินทรัพย์และทฤษฎีการเลือกถือสินทรัพย์นั้นๆ

ส่วนทางด้านอุปทาน สต็อกของสินทรัพย์แต่ละชนิดจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ ใกล้เคียงกับ กระบวนการที่เกิดขึ้นในตลาดสินทรัพย์แต่ละชนิด ในระยะสั้นตลาดสินทรัพย์ได้คล (Clear) เมื่อ ราคาปรับตัวได้พอดีกับปริมาณสินทรัพย์ที่ประชาชนต้องการจะถือ แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป การ เลือถือสินทรัพย์อาจจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะมีสาเหตุจากปัจจัยภายนอกมากระทบ เช่น การดำเนินนโยบายทางการเงินของรัฐบาล การขาดดุลของรัฐบาล หรืออาจจะเป็นเพราะ สินทรัพย์มีราคาสูงขึ้นกว่าต้นทุนที่ต้องผลิตเพื่อทดแทน (Replacement Cost) เป็นต้น

ทางด้านอุปสงค์ของสินทรัพย์นั้น สิ่งสำคัญที่ควรค่าแก่การศึกษาหรือสนใจก็คือ คุณลักษณะของสินทรัพย์ที่สำคัญ คุณสมบัติของสินทรัพย์ที่สำคัญ ซึ่งถือว่ามีค่าสำคัญแก่ ครัวเรือน (Households) มี 2 ประการ คือ ความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทน

ความเสี่ยงสามารถวัดได้จาก ความไม่แน่นอนของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ชนิด นั้นๆ หรือโอกาสที่จะมี “การลดลงของทุน” หากครัวเรือนใดไม่นิยมความเสี่ยง เขาก็จะเลือกถือ สินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยหรือให้ผลตอบแทนต่ำ ทั้งนี้เพราะอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์กับ การเสี่ยงจะมีความสัมพันธ์ในทางบวก เช่น เงินหรือสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุดอาจไม่มี ผลตอบแทน โดยหลักการแล้วเราจะพบว่า การที่บุคคลใดจะเลือกถือสินทรัพย์ หรือหลักทรัพย์ ประเภทใด เขาจะต้องพิจารณาแล้วว่า ผลตอบแทนที่เขาคาดว่าจะได้รับจะต้องสูงกว่าต้นทุนของ การเสี่ยงในการเลือกถือสินทรัพย์ประเภทนั้นๆ

ข้อจำกัดทางด้านความมั่งคั่ง

ข้อจำกัดทางด้านความมั่งคั่ง (Wealth Constraint) นั้นจะเห็นได้จากสมการพื้นฐานที่ สำคัญคือ

$$W = \sum_{i=1}^T P_i A_i$$

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

P_i = ราคาของสินทรัพย์ (asset) i

A_i = จำนวนของสินทรัพย์ i ที่ถือ

i = ชนิดของสินทรัพย์

เราจะเห็นว่าสมการข้อจำกัดทางด้านสินทรัพย์ เป็นสมการซึ่งเชื่อมความต้องการถือ สินทรัพย์เข้าด้วยกัน ฉะนั้นในแง่ของครัวเรือน ข้อจำกัดทางด้านสินทรัพย์จึงหมายถึง มูลค่ารวม ของสินทรัพย์ (Assets) ซึ่งมีค่าเท่ากับความมั่งคั่ง (Wealth) รวมทั้งหมด

ข้อจำกัดทางด้านความมั่งคั่งมีความสำคัญ เพราะข้อจำกัดนี้บอกให้เราทราบว่า การ เพิ่มขึ้นในอุปสงค์ หรือความต้องการถือสินทรัพย์ใดๆ จะต้องเข้าคู่กับการลดลงในอุปสงค์ของ

สินทรัพย์อื่นอื่น ซึ่งก็หมายความว่าบุคคลไม่สามารถมีความต้องการสิ่งของเพิ่มขึ้น โดยปราศจากการเสียดสละของอีกอย่างหนึ่ง

$$P_i \Delta A = - \sum_{j=1}^T P_j \Delta A_j \quad i \neq j \quad (2.1)$$

$$\Delta W = \sum_{i=1}^T P_i \Delta A_i \quad (2.2)$$

จากสมการ (2.1) พบว่า หากผู้ถือสินทรัพย์ต้องการที่จะเพิ่มสินทรัพย์ i จะต้องถอนการถือสินทรัพย์อื่นๆ และสมการ (2.2) ซึ่งให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงในความมั่งคั่ง เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจำนวนสินทรัพย์ที่ถือ

กล่าวโดยสรุปก็คือ ข้อจำกัดทางด้านความมั่งคั่ง หมายถึง สมการความต้องการในสินทรัพย์โดยหาได้จากสมการอื่นๆ ตัวอย่างเช่น สมมติว่าความมั่งคั่งประกอบด้วยสินทรัพย์สองชนิด คือ เงิน และพันธบัตร ถ้าเราทราบความต้องการของเงินและความมั่งคั่งทั้งหมด เราสามารถรู้ความต้องการพันธบัตร และจากสมการ (2.1) หากบุคคลต้องการเพิ่มความต้องการถือเงิน เขาจำเป็นต้องลดการถือพันธบัตร

ในระบบที่มีสินทรัพย์เพียงสองชนิด คือ ความต้องการเงิน และความต้องการในพันธบัตร ความต้องการทั้งสองนี้จะต้องมีความสัมพันธ์กันในทางลบ เมื่อมีการเพิ่มขึ้นในความต้องการถือเงิน ความต้องการในการถือพันธบัตรจะต้องลดลงในจำนวนที่เท่ากัน ทั้งนี้เพราะเขามีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ

ในกรณีที่มีสินทรัพย์มีหลายๆชนิด การเกี่ยวโยงกันในระหว่างความต้องการสินทรัพย์จะไม่ง่ายขึ้น เพราะสินทรัพย์แต่ละประเภทจะเกี่ยวโยงกับสินทรัพย์ประเภทอื่นๆ ที่ถือ มักจะให้ T แทนชนิดของสินทรัพย์ทั้งหมด ให้ $T-1$ แทนจำนวนสมการสินทรัพย์แต่ละชนิด และกำหนดสมการที่จะเป็นข้อจำกัดความมั่งคั่งมาให้ 1 สมการ

ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ

นอกจากการเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนแล้ว คุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสินทรัพย์ที่ควรพิจารณาก็คือ ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ สินทรัพย์ชนิดต่างๆก็มีความแตกต่างกันก็เนื่องมาจากอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงที่ได้รับ

จะเห็นได้ว่า สินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินซึ่งมีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงตรงกันข้ามกับภาวะเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้น แต่อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ชนิดอื่นจะแปรผันโดยตรงกับภาวะเงินเฟ้อ ตัวอย่างเช่น บ้าน อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของบ้านก็คือ ค่าเช่าบ้าน การเพิ่มขึ้นของทุน

(Capital Gain) หักด้วยค่าเสื่อม ซึ่งรายการต่างๆข้างต้นนี้มีแนวโน้มจะสูงขึ้นพร้อมกับดัชนีราคา ดังนั้น อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของบ้านจึงเป็นอิสระจากอัตราเงินเฟ้อ จะเห็นว่า เมื่ออัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน (Expected Inflation หรือที่เราใช้สัญลักษณ์ว่า π_e) สูงขึ้น บุคคลจะเปลี่ยนแปลงการเลือกถือสินทรัพย์ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนที่จะเป็นตัวเงินคงที่ ไปยังสินทรัพย์ซึ่งมีอัตราผลตอบแทนขึ้นอยู่กับภาวะเงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน จะปรากฏอยู่ในฟังก์ชันของความต้องการถือสินทรัพย์แต่ละชนิดเสมอ โดยจะมีความสัมพันธ์ในทางบวกสำหรับสินทรัพย์ที่ไม่ถูกระทบกระเทือนจากภาวะเงินเฟ้อ แต่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับสินทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ

การจัดลำดับของสินทรัพย์ตามคุณลักษณะ

เนื่องจากสินทรัพย์ชนิดต่างๆ มีคุณลักษณะแตกต่างกัน ฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องจัดเรียงลำดับสินทรัพย์ โดยเรียงจากสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยสุดไปหา มาก

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่าเงินและพันธบัตรระยะสั้นเป็นสินทรัพย์ที่ปลอดภัย เพราะมีความไม่แน่นอนเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับผลตอบแทน แต่ในทางตรงกันข้ามหลักทรัพย์ของบริษัท พันธบัตรระยะยาว และอสังหาริมทรัพย์ จะมีความไม่แน่นอนอย่างมากเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทน ซึ่งความไม่แน่นอนนี้อาจเกิดจากการขาดสภาพคล่อง และความไม่แน่นอนเกี่ยวกับราคาในอนาคต

ตารางที่ 1 คุณลักษณะของสินทรัพย์ที่มีการเลือกถือ

	อัตราผลตอบแทน ในรูปตัวเงิน	การเสี่ยง	ผลกระทบ จากภาวะ เงินเฟ้อ
สินทรัพย์ทางการเงิน			
เงิน	ต่ำ	ต่ำ	สูง
เงินฝากเดินสะพัด	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
ตั๋วเงิน	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
พันธบัตรระยะสั้น	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
พันธบัตรรัฐบาลระยะยาว	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
พันธบัตรบริษัท	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
หลักทรัพย์บริษัท	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
สินทรัพย์อสังหาริมทรัพย์			
บ้าน	สูง	สูง	ต่ำ
ทอง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ
งานศิลปะ	ต่ำ	สูง	ต่ำ

ที่มา : มณีสรี พันธุลาภ, เศรษฐศาสตร์มหภาควิเคราะห์: ทฤษฎีและนโยบาย, พิมพ์ครั้งที่ 4.
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540), 88.

คำว่าสภาพคล่อง คือ การดูว่าสินทรัพย์ชนิดนั้นๆสามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้รวดเร็วโดย
ไม่มีการสูญเสียราคามากน้อยขนาดไหน สินทรัพย์บางชนิด เช่น บ้าน เครื่องเพชร มีสภาพคล่อง
ค่อนข้างต่ำ นอกจากนั้นราคาที่ขายได้อาจจะไม่มีค่านั่นแน่นอน แต่ถ้าเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน เช่น
หลักทรัพย์และพันธบัตรของรัฐบาล ความเสี่ยงจะเกิดจากการเปลี่ยนแปลงความนิยมของผู้ลงทุน
และการคาดคะเนภาวะเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องกำหนดราคาของสินทรัพย์ที่
เขาสามารถขายได้ในอนาคต

สมการอุปสงค์ในสินทรัพย์

สมการทั่วไปของความต้องการถือสินทรัพย์ชนิด i มีลักษณะดังนี้

$$D_i = f_i(r_i^+, r_j^-, \sigma_i^-, \sigma_j^+, \pi_e^?, W, Y^?)$$

กำหนดให้	D_i	= ความต้องการถือสินทรัพย์ i
	r_i	= อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ i
	r_j	= อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อื่นๆ
	σ_i	= ความเสี่ยงของสินทรัพย์ i
	σ_j	= ความเสี่ยงของสินทรัพย์อื่นๆ
	π_e	= อัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน
	w	= มูลค่าของความมั่งคั่ง
	Y	= รายได้

จากสมการแสดงให้เห็นว่า D_i คือ ความต้องการในการถือสินทรัพย์เป็นฟังก์ชันของ $r_i, r_j, \sigma_i, \sigma_j, \pi_e, w$ และ Y โดยที่ตัวแปรต่างๆเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับ D_i ตามเครื่องหมายที่กำกับไว้ในตัวแปร

สินทรัพย์แต่ละชนิดจะให้อัตราผลตอบแทน คือ r_i หากสินทรัพย์นั้นเป็นตั๋วเงิน (Money Market Certificate) อัตราผลตอบแทนก็คือ อัตราดอกเบี้ย แต่ถ้าเป็นงานศิลปะ อัตราผลตอบแทนก็คือ ค่าเพิ่มทุน และหากเป็นกรณีของหลักทรัพย์บริษัท อัตราผลตอบแทนก็คือ เงินปันผลกับค่าเพิ่มทุนที่คาดว่าจะได้รับ

ความต้องการถือสินทรัพย์แต่ละชนิด มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์นั้นๆ แต่จะมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับสินทรัพย์ที่เป็นคู่แข่ง ฉะนั้น r_i จึงมีความสัมพันธ์เป็นบวก แต่ r_j มีความสัมพันธ์เป็นลบกับ D_i

เนื่องจากการเลือกถือสินทรัพย์นั้น จะมีความเสี่ยง หรือความไม่แน่นอนของผลตอบแทน ฉะนั้นจึงกำหนดให้ σ_i เป็นค่าที่วัดความไม่แน่นอน หรือเป็นค่าที่ชี้ให้เห็นถึงความแปรปรวนของผลตอบแทน ค่า σ_i ได้มาจากการวัดทางสถิติที่เรียกว่า Variance ยิ่ง σ_i มีค่ามากเท่าไรก็จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทน r_i มากเท่านั้น และค่าของความเสี่ยงก็จะมีมากขึ้นด้วย โดยเหตุนี้ σ_i จึงมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับ D_i แต่ถ้าสินทรัพย์ที่เป็นคู่แข่งมีความแปรปรวนมากเช่นค่า σ_j ความเสี่ยงในสินทรัพย์ j สูง ความต้องการถือสินทรัพย์ i ก็จะมากขึ้นด้วย σ_j จึงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับ D_i

จากที่กล่าวมาแล้วว่า ความต้องการถือสินทรัพย์ขึ้นอยู่กับอัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน (π_e) และจากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์บางอย่าง ไม่ถูกกระทบกระเทือนดังเหตุผลที่อธิบายมาแล้ว ฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่าง π_e กับ D_i จึงไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับว่าสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาเพื่อเลือกถือเป็นสินทรัพย์ประเภทใด

ตัวแปรที่เป็นตัวกำหนดความต้องการถือสินทรัพย์อีกอันหนึ่งก็คือ มูลค่ารวมของความมั่งคั่ง (wealth หรือ w) หากบุคคลมีความมั่งคั่งมาก หรือสูงขึ้นเขาก็จะถือสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้นด้วย ฉะนั้น w จึงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ D_i

ตัวแปรสุดท้ายที่มีความสำคัญต่ออุปสงค์ของการถือสินทรัพย์ก็คือ ระดับรายได้ หากเราย้อนกลับไปพิจารณาข้อจำกัดทางด้านความมั่งคั่งในสมการ จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในอุปสงค์ของเงินเป็นผลเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้ (Y) และต้องมีการชดเชยโดยการลดในอุปสงค์ ของสินทรัพย์ (D_i) จึงไม่แน่นอน

งานวิจัยในครั้งนี้ได้ประยุกต์นำทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกถือสินทรัพย์ และอุปสงค์ในสินทรัพย์ มาเป็นกรอบแนวทางในการทำวิจัย และมีส่วนช่วยในการพิจารณาตัวแปรที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่ง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบจำลองของงานวิจัย

6. การวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและการเมือง

การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ

ภาวะเงินเฟ้อ

อัญญา ชันชวิทย์ (2546 : 192) กล่าวว่า ภาวะเงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ภาวะเงินเฟ้ออาจไม่ใช่สิ่งไม่ดีเสมอไปเพราะหากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นแต่เพียงเล็กน้อยจะเป็นการสร้างความสนใจแก่ผู้ประกอบการ แต่หากเพิ่มขึ้นมากและผันผวน ภาวะเงินเฟ้อก็จะก่อให้เกิดความไม่แน่นอน และเป็นปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะค่าครองชีพของประชาชนที่เพิ่มสูงขึ้นให้ประชาชนหาได้ไม่พอเลี้ยงชีพ และการขาดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศไทย เงินเฟ้อวัดจากอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดทำโดยกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยคำนวณจากค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของราคาสินค้าและบริการต่างๆ ที่ผู้บริโภคซื้อหาเป็นประจำจากผู้ขายปลีกของปีใดปีหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับราคาของปีฐาน โดยให้ระดับราคาของปีฐานเทียบเท่ากับ 100 ซึ่งน้ำหนักของสินค้าและบริการ แต่ละรายการกำหนดจากรูปแบบการ

ใช้จ่ายของครัวเรือน ซึ่งได้จากการสำรวจการเกิดภาวะเงินเฟ้อ สามารถอธิบายได้ว่าเกิดจาก 2 ปัจจัยหลัก

ปัจจัยแรก เกิดจากแรงดึงทางด้านอุปสงค์ เมื่อใดที่ระบบเศรษฐกิจมีปริมาณความต้องการสินค้าและบริการมากกว่าที่มีอยู่ในขณะนั้นๆ ในขณะที่การผลิตและนำเข้ายังอยู่ในระดับเดิมจะทำให้เกิดภาวะสินค้าขาดแคลน เป็นผลให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความต้องการสินค้า และบริการอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น การเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงิน การดำเนินนโยบายการคลังของภาครัฐบาล การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ในต่างประเทศที่บวกรวมกับอุปสงค์ในประเทศ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชน

ปัจจัยที่สอง เกิดจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเร็วกว่าการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิต ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าขึ้น สาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น อาทิ การเพิ่มขึ้นของค่าจ้างแรงงาน การเกิดวิกฤติการณ์ทางธรรมชาติ การเพิ่มกำไรของผู้ประกอบการ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้านำเข้าที่แต่เดิมมีราคาถูก และกำหนดเพดานราคาของสินค้าในประเทศ ซึ่งอาจเพิ่มไปตามภาวะตลาดโลกหรือผลของอัตราแลกเปลี่ยนที่เพิ่มต้นทุนของสินค้านำเข้า เช่น น้ำมัน

สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (Consumer Confidence Index : CCI) หมายถึง เครื่องชี้วัดความรู้สึกของผู้บริโภค (ประชาชน) ที่มีต่อภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและในอนาคต ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ดีหรือเชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจ ก็จะสะท้อนได้ว่าการใช้จ่ายของผู้บริโภคในช่วงนั้นน่าจะดี ซึ่งจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมแต่ในทางตรงข้าม ถ้าผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความรู้สึกที่ไม่ดี หรือไม่เชื่อมั่นต่อภาวะเศรษฐกิจก็จะสะท้อนว่าการใช้จ่ายของผู้บริโภคในช่วงนั้นน่าจะน้อยลง หรือเป็นไปอย่างระมัดระวังซึ่งอาจจะส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจชะลอตัวลงได้

การอ่านค่าดัชนี

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคจะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 ซึ่งสามารถแปลความหมายได้ดังนี้

1. ถ้าดัชนีอยู่ในระดับที่สูงกว่า 100 แสดงว่าผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะการณ์ด้านนั้น ๆ จะดีขึ้นหรืออยู่ในระดับดี
2. ถ้าดัชนีอยู่ในระดับ 100 แสดงว่าผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะการณ์ด้านนั้น ๆ ไม่เปลี่ยนแปลงหรือทรงตัวในระดับปานกลาง
3. ถ้าดัชนีอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า 100 แสดงว่าผู้บริโภคมีความเห็นว่าภาวะการณ์ด้านนั้น ๆ จะแย่ลงหรืออยู่ในระดับไม่ดี

การวิเคราะห์การเมือง (Political Analysis)

วิกิรณ เกษมวุฒิ (2546 : 41) กล่าวว่า การเมือง หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือแสวงหาอำนาจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม การปกครอง หมายถึงการบริหาร การวางระเบียบ กฎเกณฑ์ สำหรับสังคมรูปแบบการปกครองที่ให้อำนาจธิปไตยเป็นของประชาชนทั้งหมด และมีจุดมุ่งหมายในการปกครองเป็นไปเพื่อประชาชนเรียกว่า ประชาธิปไตย (Democracy) การวิเคราะห์ถึงภาวะการเมืองในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อดูว่าการเปลี่ยนแปลงจะเป็นปัจจัยเกื้อกูล หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อประชาชนและธุรกิจ ผลการวิเคราะห์จะทำให้ผู้ลงทุนสามารถประเมินว่าจะมีผลต่อการลงทุนอย่างไรบ้าง

จากแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และการเมืองสามารถสรุปได้ว่า ภาวะเศรษฐกิจและการเมือง มีปัจจัยหลายตัวที่มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนและแนวโน้มการลงทุนของผู้บริโภค เช่น ภาวะเงินเฟ้อ สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ซึ่งมีผลต่อการขึ้นลงของราคาทองคำแท่งในตลาดได้ งานวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดนี้ โดยจะพิจารณาถึงตัวแปรที่สะท้อนถึงปัจจัยพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคว่ามีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยหรือไม่

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้นจำนวน 5 งานวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำการวิจัยของผู้วิจัยอย่างมาก โดยมีรายละเอียดของการทบทวนวรรณกรรมดังต่อไปนี้

จิตประพันธ์ ยืนสง่ามันคง (2549) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย และการพยากรณ์ราคาทองคำด้วยแบบจำลองของบ็อกซ์และเจนกินส์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ตลาดและราคาทองคำภายในประเทศไทย ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย และพยากรณ์ราคาทองคำภายในประเทศในระยะสั้นด้วยแบบจำลองของบ็อกซ์และเจนกินส์ โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2541 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2548

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย คือ ราคาทองคำในตลาดโลก ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และเหตุการณ์ก่อวินาศกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2544 โดยราคาทองคำในตลาดโลก ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเหตุการณ์ก่อ

วินาศกรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และหลังจากนำราคาทองคำในตลาดโลก ดัชนีราคาผู้บริโภค และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐ มาพยากรณ์ตัวเองด้วยวิธีบ็อกซ์และเจนกินส์ พบว่า ค่าที่พยากรณ์มีความแม่นยำในระยะสั้น คือ 1 เดือน และเมื่อนำค่าตัวแปรอิสระดังกล่าวมาพยากรณ์ราคาทองคำในประเทศไทย พบว่า ราคาทองคำที่พยากรณ์ได้นั้นมีความแม่นยำในระยะสั้น คือ 1 เดือนเช่นเดียวกัน

สิทธิพัฒน์ พิพิชกุล (2550) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและแนวโน้มการลงทุนในทองคำแท่งของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักลงทุนที่ลงทุนในทองคำแท่งในเขตกรุงเทพมหานครจำนวนทั้งสิ้น 250 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการหาค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์หาผลต่างของรายคู่ใช้ LSD หรือ Dunnett's T3 และการวิเคราะห์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์

จากการศึกษา พบว่าผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและนอกที่สามารถทำนายพฤติกรรมด้านความถี่ในการซื้อทองคำแท่ง พบว่า ปัจจัยภายในได้แก่ วันเวลา เปิด ปิด ในการซื้อทองคำ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การลงทุนในทองคำแท่งช่วยลดภาระภาษีและปัจจัยภายนอกได้แก่ การก่อการร้ายระหว่างประเทศ เสถียรภาพรัฐบาลอัตราดอกเบี้ยธนาคาร อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สามารถทำนายพฤติกรรมด้านความถี่ในการซื้อทองคำแท่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอิทธิพลในการทำนายร่วมกันร้อยละ 31 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่สามารถทำนายพฤติกรรมด้านความถี่ในการซื้อทองคำแท่ง พบว่า ปัจจัยภายในได้แก่ ความปลอดภัยในการถือครอง มาตรฐานและคุณภาพของทองคำแท่ง ค่าธรรมเนียมในการซื้อขายและปัจจัยภายนอกได้แก่ การจัดตั้งกองทุนทองคำ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสามารถทำนายแนวโน้มการลงทุนในทองคำแท่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีอิทธิพลในการทำนายร่วมกันร้อยละ 22

เพชรฤดี องค์กรีตระกูล (2546) ได้ศึกษาการใช้ซอฟต์แวร์เมทริกซ์ในการทำนายการขึ้นลงของราคาทองคำ โดยงานวิจัยนี้ได้้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดัชนีราคาหุ้น ดัชนีอัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีการทำเหมืองแร่ ดัชนีราคาน้ำมัน และดัชนีราคาผู้บริโภค มาคาดคะเนราคาทองคำโดยนำต้นไม้ตัดสินใจ ซึ่งเป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีคุณสมบัติในการแยกแยะข้อมูลมาประยุกต์ใช้กับการคัดเลือกคุณสมบัติสำคัญและนำหลักการวิเคราะห์อนุกรมเวลาเพื่อหาค่าของปัจจัยต่างๆที่เป็นปัจจุบัน

จากการศึกษา พบว่า เมื่อนำปัจจัยที่ได้จากการพยากรณ์ข้างต้นไปพยากรณ์ราคาทองคำ ซึ่งวิธีการที่นำมาเปรียบเทียบได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ โครงข่ายประสาทเทียม และซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชัน ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการใช้ซัพพอร์ตรีเกรสชันให้ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยเมื่อวิเคราะห์อนุกรมเวลาที่มีการเปรียบเทียบระหว่างการ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณและซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชัน ผลการทดลองแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชันว่าจะให้ผลการทดลองที่ไม่น่าพอใจเมื่อจำนวนข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบมีน้อยเกินไป แต่จะให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดเมื่อจำนวนข้อมูลมีความเหมาะสม และจะไม่ทำให้ผลการทดลองดีขึ้นเมื่อจำนวนข้อมูลเพิ่มมากขึ้น แต่สำหรับวิธีการหาค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น จะให้ผลการทดลองที่ดีเมื่อจำนวนข้อมูลน้อยและผลการทดลองจะแย่ขึ้นเมื่อจำนวนข้อมูลมากขึ้น สำหรับการทดลองวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ค่าความผิดพลาดที่ได้ของวิธีนี้มีค่าน้อยกว่าการใช้โครงข่ายประสาทเทียม เกิดจากข้อมูลที่นำมาใช้ในการเรียนรู้มีจำนวนไม่มาก ข้อดีของการใช้ซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชันนอกเหนือจากการให้ผลการทดลองที่ดีที่สุดแล้วยังใช้เวลาในการประมวลผลที่รวดเร็วอีกด้วย

สุชนา อ่างสกุล (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวอัตราค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐในประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามี 4 ปัจจัย ประกอบด้วย เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐในอดีต อัตราดอกเบี้ย Libor และอัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินดอลลาร์สหรัฐในตลาดการเงินโลก โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเป็นเครื่องมือ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย ซึ่งได้แก่ เงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย ค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐในอดีต อัตราดอกเบี้ย Libor และอัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินดอลลาร์สหรัฐในตลาดการเงินโลก มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอย่างมีนัยสำคัญ และสามารถใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มค่าเงินบาทได้ โดยแนวโน้มค่าเงินบาทในอดีต และอัตราดอกเบี้ย Libor มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐในทิศทางเดียวกัน ส่วนระดับเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย และอัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินดอลลาร์สหรัฐในตลาดการเงินโลก มีความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% สำหรับการศึกษาค่าเคลื่อนไหวของค่าเงินบาทในระยะสั้น

Donald W. Doyle, Jr. และ David Beahm (2008) ได้ทำการศึกษาถึง การเคลื่อนไหวของราคาทองคำ

จากการศึกษา พบว่า การขึ้นลงของราคาทองคำขึ้นอยู่กับ 5 ปัจจัยหลักๆ ได้แก่ อุปสงค์และอุปทานของทองคำ (Supply and Demand) ค่าเงินดอลลาร์ (The Dollar) ความสัมพันธ์ของราคาน้ำมันกับทองคำ (Oil/Gold Relationship) ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ (Economic Uncertainty) และการลงทุนของนักลงทุนสถาบัน (Institutional Buying)

จากการตรวจเอกสารที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้น จากงานวิจัยของ จิตประพันธ์ (2549) เพชรฤดี (2546) และ Donald W. Doyle, Jr. และ David Beahm (2008) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในส่วนของการพิจารณาตัวแปร เพื่อใช้ในการสร้างแบบจำลอง อีกทั้งยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำวิจัย และจากการตรวจเอกสารของ สุขญา อ่างสกุล (2550) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในส่วนของการสร้างแบบจำลองในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ รวมถึงงานวิจัยของ สิทธิพัฒน์ (2550) สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการบรรยาย และใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในการศึกษา รวมทั้งมีส่วนช่วยในการพิจารณาตัวแปรที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบจำลองของงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลไว้แล้ว ได้แก่ หนังสือทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา โดยทำการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551 รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 57 เดือน ซึ่งมีการเก็บข้อมูลต่างๆ จากหน่วยงานดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลราคาทองคำแท่งภายในประเทศ เก็บจากสมาคมค้าทองคำ
2. ข้อมูลราคาทองคำในตลาดโลก เก็บจาก World Gold Council
3. ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เก็บจากธนาคารแห่งประเทศไทย
4. ข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศไทย เก็บจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์
5. ข้อมูลดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) ของประเทศไทย เก็บจากศูนย์พยากรณ์มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
6. ข้อมูลดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตามกรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ก่อน ทำการศึกษา เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ โดยนำข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมมาได้ จากหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อหา ความสัมพันธ์ตามแบบจำลองที่สร้างขึ้น โดยการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ มีปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่จะนำมาทำการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรตาม คือ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยเก็บข้อมูลจากสมาคมค้าทองคำ เพื่อนำมาใช้เป็นตัวแทนของราคาทองคำในประเทศไทย ซึ่งราคาทองคำแท่งดังกล่าวเป็นราคาขาย เฉลี่ยรายเดือน มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

2. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของราคา ทองคำแท่งในประเทศไทย โดยได้ศึกษาและคัดเลือกปัจจัยต่างๆที่จะนำมาเป็นตัวแปรอิสระ ดังนี้

2.1 ราคาทองคำในตลาดโลก เก็บข้อมูลทุติยภูมิจาก World Gold Council ซึ่ง รวบรวมข้อมูลเป็นรายเดือน โดยใช้ราคาทองคำในตลาดโลกที่มีหน่วยเป็น ดอลลาร์ต่อออนซ์

2.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เก็บข้อมูลจากธนาคารแห่ง ประเทศไทย เป็นข้อมูลราคาประกาศขายเงินดอลลาร์สหรัฐฯของธนาคารแห่งประเทศไทย มีหน่วย เป็น บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

2.3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค เก็บข้อมูลจากศูนย์พยากรณ์ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย มีหน่วยเป็นร้อยละ

2.4 ดัชนีราคาผู้บริโภค เก็บข้อมูลจาก สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ มีหน่วยเป็นร้อยละ

2.5 ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บข้อมูลจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีหน่วยเป็นดัชนี

2.6 แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต โดยคิดจาก ข้อมูลย้อนหลังของตัวแปรตาม ซึ่งเก็บข้อมูลจากสมาคมค้าทองคำเช่นเดียวกัน มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

สามารถนำตัวแปรต่าง ๆ มาเขียนเป็นฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ต่างๆ กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ได้ดังนี้

$$P^G = f(P^W, EX, CPI, CCI, SET, Trend)$$

โดยกำหนดให้

P^G คือ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

P^W คือ ราคาทองคำในตลาดโลก มีหน่วยเป็น ดอลลาร์ต่อออนซ์

EX คือ อัตราแลกเปลี่ยน มีหน่วยเป็น บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

CPI คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค มีหน่วยเป็น ร้อยละ

CCI คือ ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค มีหน่วยเป็น ร้อยละ

SET คือ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) มีหน่วยเป็น ดัชนี

Trend คือ แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

จากแบบจำลองดังกล่าวสามารถนำมาเขียนในรูปของสมการที่จะนำไปทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ได้ดังนี้

$$P^G = \beta_0 + \beta_1 P^W + \beta_2 Ex + \beta_3 CPI + \beta_4 CCI + \beta_5 SET + \beta_6 Trend$$

จากนั้นนำแบบจำลองดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

กัลยา วาณิชย์บัญชา (2551 : 353) กล่าวว่า การวิเคราะห์การถดถอย เป็นการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในรูปแบบของสมการ ในการวิเคราะห์การถดถอยควรจะทราบรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ว่ามีความสัมพันธ์แบบเชิงเส้นตรงหรือไม่เป็นเชิงเส้นตรง ทั้งนี้เพื่อที่จะเลือกตัวแบบสำหรับสร้างสมการถดถอยได้อย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ จะเป็นการวิเคราะห์ในกรณีที่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระหลายตัว (X_i) โดยที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์กันเอง แต่จะมีความสัมพันธ์เชิงเส้นกับตัวแปรตาม (Y) ซึ่งสามารถเขียนอยู่ในรูปของสมการถดถอยได้ ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k + e$$

โดยที่ Y คือ ค่าของตัวแปรตาม

\hat{Y} คือ ค่าพยากรณ์ของตัวแปรตาม

X_i คือ ค่าของตัวแปรอิสระที่ i

β_i คือ ค่าพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่า

เงื่อนไขมีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ นั่นคือ $E(e) = 0$
2. ความคลาดเคลื่อน e เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ
3. ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า $V(e) = \sigma_e^2$
4. e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน ; $i \neq j$ นั่นคือ covariance $(e_i, e_j) = 0$

ใช้วิธีการ Durbin – Watson Test เพื่อใช้ในการทดสอบปัญหา Autocorrelation

(ภาคผนวก ข1)

สมมติฐานที่ใช้ในการทดสอบคือ

$$H_0: \rho = 0 \text{ (Non - Autocorrelation)}$$

$$H_1: \rho \neq 0 \text{ (Autocorrelation)}$$

โดยที่ ρ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวคลาดเคลื่อนในสมการถดถอย

ถ้าหากค่า $\rho = -1$ ค่า D.W. = 4 แสดงว่ามีปัญหา Perfect Negative Autocorrelation

ถ้าหากค่า $\rho = 0$ ค่า D.W. = 2 แสดงว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

ถ้าหากค่า $\rho = 1$ ค่า D.W. = 0 แสดงว่ามีปัญหา Perfect Positive Autocorrelation

ถ้าค่า $d_L > D.W. > 4 - d_L$ จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า มีปัญหา Autocorrelation

ถ้าค่า $4 - d_U > D.W. > d_U$ จะไม่ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ไม่มีปัญหา Autocorrelation

สำหรับกรณีอื่นๆ ไม่สามารถสรุปได้ว่า มีปัญหา Autocorrelation หรือไม่

5. ตัวแปรอิสระ X_i และ X_j ต้องเป็นอิสระกัน

ใช้วิธีการตรวจสอบด้วย Variance Inflation Factors (VIF) ถ้าค่า VIF ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (ภาคผนวก ข2) นั่นคือ ตัวแปรอิสระเป็นอิสระต่อกัน

การเลือกตัวแปรอิสระในกรอบแนวคิดการวิจัย

การเลือกตัวแปรอิสระต่างๆในกรอบแนวคิดการวิจัยมีเหตุผลดังนี้

1. ราคาทองคำในตลาดโลก

ราคาทองคำในตลาดโลกเป็นตัวแปรที่คัดเลือกได้จากการทบทวนวรรณกรรม บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ประเทศไทยมีการผลิตทองคำไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องนำเข้าทองคำจากต่างประเทศเป็นหลัก ราคาทองคำในตลาดโลกจึงถือเป็นต้นทุน

และเป็นตัวสะท้อนถึงราคาทองคำในประเทศ ดังนั้นราคาทองคำในตลาดโลกจึงเป็นตัวแปรสำคัญต่อการกำหนดการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งประเทศไทย

2. อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นตัวแปรที่คัดเลือกได้จากการทบทวน วรรณกรรม บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ อัตราแลกเปลี่ยนถือเป็นต้นทุนของการนำเข้าสินค้าต่างๆ ซึ่งทองคำก็เป็นสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศด้วยเช่นกัน ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนเป็นตัวแปรสำคัญต่อการกำหนดการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งประเทศไทย

3. ดัชนีราคาผู้บริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นตัวแปรที่คัดเลือกโดยมีแนวคิดที่ว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคสามารถสะท้อนถึงภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นภาวะที่ระดับราคาของสินค้าหรือการบริการในช่วงระยะเวลาหนึ่งสูงขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ ในช่วงที่แนวโน้มอัตราเงินเฟ้อสูง ประกอบกับเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ทำให้ทองคำแท่งเป็นทางเลือกในการลงทุนทางหนึ่งที่ได้รับความสนใจ จากการทำทองคำแท่งเป็นสินทรัพย์หนึ่งที่ใช้ลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยง และยังเป็นแหล่งการลงทุนที่ปลอดภัยในช่วงที่ดัชนีราคาผู้บริโภคสูงขึ้น

4. ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค เป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ กล่าวคือ ในสถานะที่สถานการณ์ต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน ทำให้มีความเสี่ยงมากขึ้นในการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เช่น การลงทุนในตราสารหนี้ หรือแม้กระทั่งการลงทุนในหุ้น หรือน้ำมัน ฯลฯ ทำให้นักลงทุนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงทุนโดยหันมาเน้นการลงทุนที่มีความเสี่ยงในช่วงนี้ มองหาผลตอบแทนที่มั่นคง และโยกย้ายเปลี่ยนพอร์ตการลงทุนจากตลาดที่ผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงสูงไปยังตลาดที่มีผลตอบแทนลดลงและมีความเสี่ยงลดลง โดยหันมาลงทุนในทองคำแท่ง ซึ่งมีความเสี่ยงน้อยกันมากขึ้น ดังนั้น ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค จึงเป็นตัวแปรสำคัญต่อการกำหนดการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแห่งประเทศไทย

5. ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นตัวแปรที่คัดเลือกได้จากการทบทวน วรรณกรรม บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นสินทรัพย์ที่มีนักลงทุนจำนวนมากให้ความสนใจ แต่หลังจากเกิดปัญหาวิกฤตการเงินเริ่มลุกลามสู่ภาคการผลิตที่แท้จริง ส่งผลให้ดัชนีราคาหลักทรัพย์มีความผันผวนค่อนข้างมาก ประชาชนเกิดความกังวลกับเศรษฐกิจโลกที่ถดถอยอย่างชัดเจน และมองหา

หลักประกันความมั่นคงให้กับชีวิต โดยเปลี่ยนพอร์ตการลงทุน ไปยังสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า ซึ่งทองคำแท่งก็เป็นทางเลือกหนึ่งในการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า และเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดหุ้นได้

6. แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต

แนวโน้มการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในอดีต เป็นทั้งตัวแปรที่เลือกโดยแนวคิดการวิเคราะห์ทางเทคนิค ซึ่งมีสมมติฐานว่าการเคลื่อนไหวของตัวแปรนี้สะท้อนมูลค่าของราคาทองคำแท่งในปัจจุบันได้ และการวิเคราะห์ตามความรู้สึก (Sentimental Analysis) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้แนวโน้มราคาทองคำแท่งได้ โดยมีสมมติฐานว่า การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในปัจจุบันจะเคลื่อนไหวอยู่ในกรอบการเปลี่ยนแปลงตามแนวโน้มในอดีตในช่วงเวลาหนึ่งหรือในระยะสั้น

สมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่างๆกับตัวแปรตาม

สมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่างๆกับตัวแปรตาม (ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย) สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ราคาทองคำในตลาดโลก มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ราคาทองคำในตลาดโลกเป็นต้นทุนด้านวัตถุดิบของการผลิตทองคำในประเทศ เมื่อราคาทองคำในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_1 = \frac{\partial P^G}{\partial P^W} > 0$$

2. อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากเงินบาทมีการแข็งค่าขึ้น ซึ่งหมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนจะลดลง จะทำให้นำเข้าทองคำจากต่างประเทศต้องใช้เงินบาทในการแลกเปลี่ยนเงินสหรัฐฯ เพื่อซื้อทองคำจากต่างประเทศในจำนวนที่น้อยลง ทำให้นำเข้าทองคำได้มากขึ้น ส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยลดลง และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_2 = \frac{\partial P^G}{\partial EX} > 0$$

3. ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีอัตราผลตอบแทนขึ้นอยู่กับภาวะเงินเฟ้อ อีกทั้งยังเป็นสินทรัพย์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของรัฐบาลใด ท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อ หรือแม้แต่ในยามสงคราม ทองคำแท่งก็ยังคงคุณค่าและเป็นที่ต้องการอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้จึงมีการนิยมลงทุนในทองคำแท่ง เพื่อลดความเสี่ยงในเรื่องอัตราเงินเฟ้อ โดยการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภคจะสะท้อนถึงภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นได้ หากดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้น คนจึงต้องการซื้อทองคำเพื่อประกันความเสี่ยงจากวิกฤตการณ์เงินเฟ้อ จะส่งผลให้ความต้องการทองคำแท่งเพิ่มสูงขึ้น จนทำให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยมีการขยับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_3 = \frac{\partial P^G}{\partial CPI} > 0$$

4. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) ของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ ลดลง เนื่องจากมีความเสี่ยงมากขึ้นในการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ เช่น การลงทุนในตราสารหนี้ การลงทุนในหุ้น หรือแม้กระทั่งการลงทุนในน้ำมัน ฯลฯ ทำให้ผู้บริโภคต้องมองหาหลักประกันที่มั่นคงให้กับตนเอง โดยหันมาลงทุนในทองคำแท่งกันมากขึ้น เนื่องจากทองคำแท่งถือเป็นสินทรัพย์ที่มีค่ามั่นคงอย่างหนึ่ง และมีความเสี่ยงน้อย ส่งผลให้ราคาทองคำแท่งสูงขึ้น และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_4 = \frac{\partial P^G}{\partial CCI} < 0$$

5. ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากดัชนีราคาหลักทรัพย์ลดลง ทำให้ผู้บริโภคหรือนักลงทุนหันไปให้น้ำหนักกับการลงทุนในเงินสดอื่น หรือสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยมากกว่า เช่น ทองคำแท่ง ซึ่งมีความเสี่ยงน้อยกว่า เพื่อกระจายความผันผวนจากการลงทุนในหุ้น เป็นการป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดหุ้น ส่งผลให้เกิดความต้องการในการซื้อทองคำแท่งเพื่อเก็งกำไรในระยะยาวมากขึ้น เป็นเหตุให้ราคาทองคำแท่งขยับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_5 = \frac{\partial P^G}{\partial SET} < 0$$

6. แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ แนวโน้มของราคาทองคำในอดีตเป็นตัวบ่งชี้ราคาทองคำในปัจจุบัน หากราคาทองคำแท่งในอดีตสูงขึ้น ราคาทองคำแท่งในปัจจุบันก็มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นตามไปด้วย และสามารถนำความสัมพันธ์มาเขียนเป็นสมมติฐานในรูปแบบทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\beta_6 = \frac{\partial P^G}{\partial Trend} > 0$$

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยศึกษาจากปัจจัย 6 ตัว ประกอบด้วย ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) เพื่อประเมินค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ซึ่งผลการวิเคราะห์จะพิจารณาค่า R^2 ค่า T-test ค่า Prob (F-statistic) และค่า Durbin-Watson ดังนี้

ค่า R^2 (Coefficient of Determination) หรือ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ เป็นค่าที่แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนที่การเปลี่ยนแปลงในกลุ่มตัวแปรอิสระ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ ดังนั้นถ้า R^2 มีค่ามาก แสดงว่าตัวแปรตามและกลุ่มตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมากหรือกลุ่มตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของค่าตัวแปรตามได้มาก

ค่า T- Statistics เป็นค่าที่ใช้ทดสอบว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะกำหนดหรืออธิบายการผันแปรของค่าตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าค่า T - Statistics ของตัวแปรอิสระใดมีค่าสูงแสดงว่าตัวแปรอิสระที่ติดต่อกับค่าสัมประสิทธิ์นั้น จะมีอิทธิพลในการกำหนดค่าของตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญ

ค่า Prob (F-statistic) เป็นค่า P-Value ของ F-statistic ค่า P-Value จะต้องน้อยกว่า α ที่กำหนดไว้ ถึงจะสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า ค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้มีค่าไม่แตกต่างไปจากศูนย์

ค่า Durbin-Watson คือ ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าความคลาดเคลื่อน ซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการวิเคราะห์การถดถอย ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 2 (1.5-2.5) สรุปว่า ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน ถ้ามีค่าเข้าใกล้ศูนย์แสดงว่า สัมพันธ์ทางบวก ถ้ามากกว่า 2.5 แสดงว่า สัมพันธ์ทางลบ

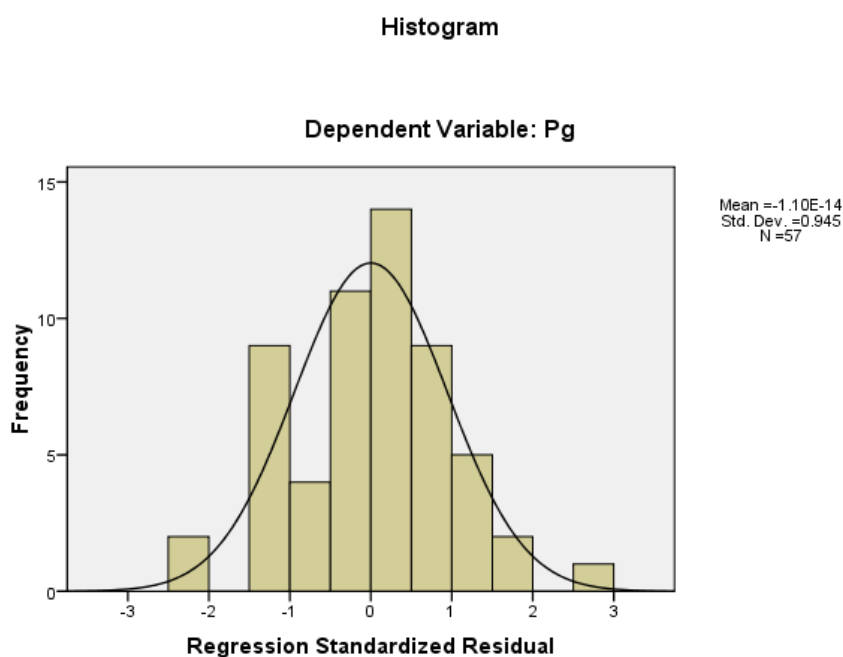
การตรวจสอบเงื่อนไขของการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ

จากการตรวจสอบเงื่อนไขทั้ง 5 ข้อของสมการถดถอยเชิงพหุ ผลการทดสอบที่ได้ มีดังนี้

การตรวจสอบเงื่อนไขที่ 1 : ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน = 0

การหาค่า b_0 และ b_1 โดยทำให้ผลบวกกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมีค่าต่ำสุด จะทำให้ผลรวมของความคลาดเคลื่อนเป็น 0 ดังนั้น ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนจึง = 0 เพราะฉะนั้นเงื่อนไขนี้เป็นจริงเสมอ

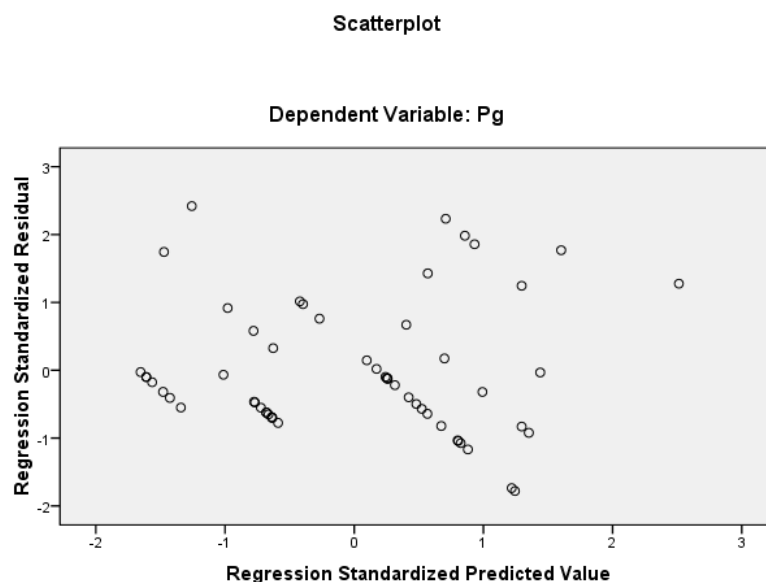
การตรวจสอบเงื่อนไขที่ 2 : ความคลาดเคลื่อน เป็นตัวแปรที่มีการแจกแจงแบบปกติ

ภาพที่ 2 Histogram ของค่าคลาดเคลื่อน

เมื่อพิจารณารูป Histogram ของค่าคลาดเคลื่อน พบว่า ความคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติ

การตรวจสอบเงื่อนไขที่ 3 : ค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนเป็นค่าคงที่

ภาพที่ 3 กราฟแสดงความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อน

จากการทดสอบค่าแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนด้วยกราฟ ซึ่งเป็นการพล็อตกราฟระหว่างค่าของ Regression Standardized Residual บนแกน y กับค่าของ Regression Standardized Predicted Value บนแกน x พบว่า จุดมีการกระจายกระจายอย่างไม่เป็นรูปแบบ แสดงว่าความแปรปรวนของค่าคลาดเคลื่อนมีการกระจายตัวค่อนข้างคงที่

การตรวจสอบเงื่อนไขที่ 4 : e_i และ e_j เป็นอิสระต่อกัน

จากการทดสอบพบว่าค่า $d_L > D.W. > 4-d_L$ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก แสดงว่า มีปัญหา Autocorrelation เกิดขึ้น

การตรวจสอบเงื่อนไขที่ 5 : ตัวแปรอิสระ X_i และ X_j ต้องเป็นอิสระกัน

จากการตรวจสอบด้วย Variance Inflation Factors (VIF) พบว่าค่า VIF ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า สมการถดถอยที่ใช้ในการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ในครั้งนี้อยู่ไม่มีปัญหา Multicollinearity

ซึ่งจากการทดสอบทั้ง 5 เงื่อนไข พบว่า เกิดปัญหาค่าความคลาดเคลื่อนไม่เป็นอิสระต่อกัน หรือเกิด Autocorrelation ขึ้นในสมการถดถอยเชิงพหุ ซึ่งจะได้มีการดำเนินการแก้ไขต่อไป

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ

สามารถแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เป็นดังนี้

$$\begin{aligned}
 P^G = & -8283.647 + 15.410P^W + 234.138EX - 5.841CPI - 24.848CCI + 0.286SET \\
 & (-4.558) \quad (27.477) \quad (6.684) \quad (-0.243) \quad (-2.287) \quad (0.611) \\
 & + 0.047Trend \\
 & (1.280) \quad (4.1)
 \end{aligned}$$

กำหนดให้

P^G คือ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

P^W คือ ราคาทองคำในตลาดโลก มีหน่วยเป็น ดอลลาร์ต่อออนซ์

EX คือ อัตราแลกเปลี่ยน มีหน่วยเป็น บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

CPI คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค มีหน่วยเป็น ร้อยละ

CCI คือ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค มีหน่วยเป็น ร้อยละ

SET คือ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET Index) มีหน่วยเป็น ดัชนี

Trend คือ แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต มีหน่วยเป็น บาทต่อน้ำหนักทองคำ 1 บาท

ค่า R^2 , R^2 adjust, Prob (F-statistic) และค่า Durbin-Watson (D.W.) มีดังนี้

$$R^2 = 0.997$$

$$R^2 \text{ adjust} = 0.997$$

$$\text{Prob (F-statistic)} = 0.000 \text{ (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95\%)}$$

$$\text{D.W.} = 2.14$$

*ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าสถิติ T-test

จากสมการ 4.1 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย พบว่า ค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.997 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ร้อยละ 99.7 โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ ส่วนอีกร้อยละ 0.3 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากตัวแปรอื่นๆนอกเหนือจากตัวแปรอิสระที่กำหนด ค่า R^2 adjust เท่ากับ 0.997 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรที่ปรับค่าแล้ว ยังสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ถึง ร้อยละ 99.7

เมื่อทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าความคลาดเคลื่อนโดยใช้ค่าสถิติ D.W. พบว่าค่าสถิติ D.W. มีค่าเท่ากับ 0.74 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงทำการแก้ปัญหา Autocorrelation โดยวิธีการ First Order Autoregressive (ภาคผนวก ข3) ซึ่งได้ค่า D.W. ที่ดีขึ้นเป็น 2.14 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

สำหรับผลกระทบของตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย คือ

ราคาทองคำในตลาดโลก (P^w) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 15.410 แสดงว่า ราคาก่อนไหวของราคาทองคำในตลาดโลก มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากราคาก่อนไหวของราคาทองคำในตลาดโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.410 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (Ex) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 234.138 แสดงว่า อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 234.138 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -5.841 แสดงว่า ดัชนีราคาผู้บริโภค มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยลดลงร้อยละ 5.841 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวโดยกำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่ จากค่า t (T-statistic) และการพิจารณาค่า Prob ผลปรากฏว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -24.848 แสดงว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค มีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยลดลงร้อยละ 24.848 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.286 แสดงว่า ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีผลกระทบต่อราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาก่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.286 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบ

นัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวโดยกำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่ จากค่า t (T-statistic) และจากการพิจารณาค่า Prob ผลปรากฏว่า ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.047 แสดงว่าแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.047 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อทำการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยกำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่จากค่า t (T-statistic) และจากการพิจารณาค่า Prob ผลปรากฏว่า แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีตไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุที่เหมาะสมหลังจากทำการปรับปรุง

จากผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยกำหนดปัจจัยอื่นๆคงที่ จากค่า t (T-statistic) และจากการพิจารณาค่า Prob ผลปรากฏว่าตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีตไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจึงไม่สามารถยอมรับได้ในทางสถิติ ดังนั้นจึงต้องมีการตัดตัวแปรอิสระที่มีปัญหาออก แล้วทำการประมาณค่าใหม่ เพื่อให้ได้สมการที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งสมการที่ปรับปรุงแล้วสามารถแสดงได้ดังนี้

$$P^G = -6721.273 + 15.373P^W + 211.8750Ex - 23.480CCI$$

(-4.835) (29.106) (6.753) (-2.217) (4.2)

ค่า R^2 , R^2 adjust, Prob (F-statistic) และค่า Durbin-Watson (D.W.) มีดังนี้

R^2	=	0.997
R^2 adjust	=	0.997
Prob (F-statistic)	=	0.000 (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%)
D.W.	=	2.19

*ตัวเลขในวงเล็บเป็นค่าสถิติ T-test

จากสมการ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย พบว่า ค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.997 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ร้อยละ 99.7 โดยสมมติ

ให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ ส่วนอีกร้อยละ 0.3 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มาจากตัวแปรอื่นๆนอกเหนือจากตัวแปรอิสระที่กำหนด ค่า R^2 adjust เท่ากับ 0.997 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรที่ปรับค่าแล้ว ยังสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ถึงร้อยละ 99.7

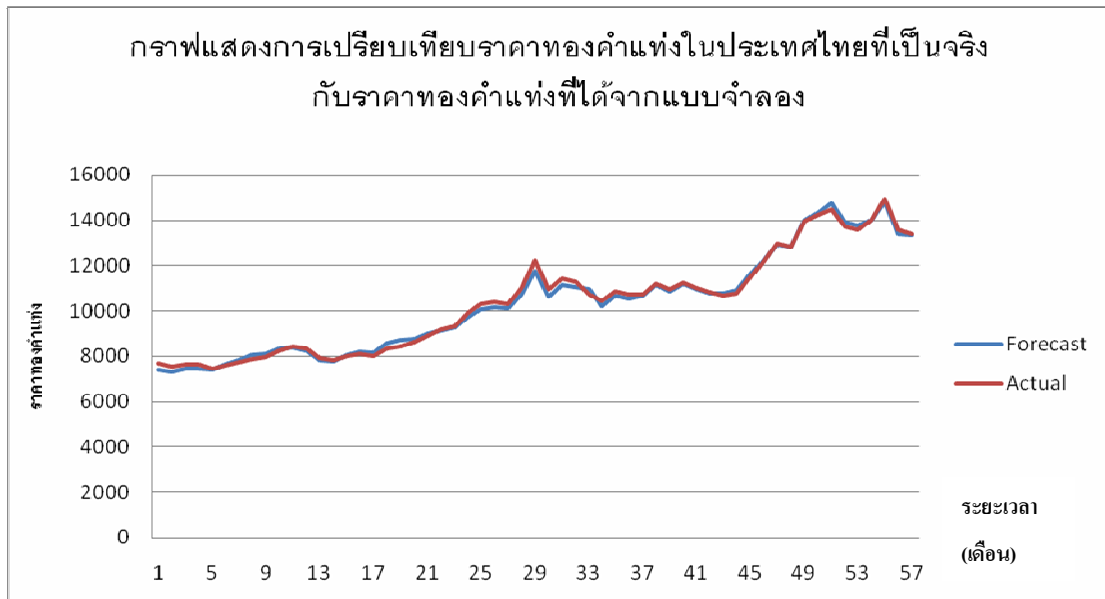
เมื่อทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าความคลาดเคลื่อนโดยใช้ค่าสถิติ D.W. พบว่าค่าสถิติ D.W. มีค่าเท่ากับ 0.57 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงทำการแก้ปัญหา Autocorrelation โดยวิธีการ First Order Autoregressive ซึ่งได้ค่า D.W. ที่ดีขึ้นเป็น 2.19 แสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

สำหรับผลกระทบของตัวแปรอิสระ ที่ส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย คือ

ราคาทองคำในตลาดโลก (P^w) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 15.373 แสดงว่า ราคาทองคำในตลาดโลก มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากราคาทองคำในตลาดโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.373 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (Ex) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 211.875 แสดงว่า อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 211.875 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -23.479 แสดงว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยลดลงร้อยละ 23.479 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ภาพที่ 4 กราฟแสดงการเปรียบเทียบราคาทองคำแท่งในประเทศไทยที่เป็นจริงกับราคาทองคำแท่งที่ได้จากแบบจำลอง

สรุป ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยทั้ง 6 ตัว ประกอบด้วย ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต พบว่าตัวแปรอิสระ ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค มีผลกระทบต่อเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การลงทุนในทองคำแท่งถือเป็นการออมในรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับ นักลงทุน โดยมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ มีมูลค่าอยู่ในตัวเองที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว (High Liquidity) ทำให้คนที่ลงทุนด้วยทองคำยังมีกำลังซื้อและสามารถทำอะไรได้เมื่อต้องการ อีกทั้งการลงทุนด้วยทองคำแท่งนี้ไม่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และไม่เสียค่ากำหนด นอกจากส่วนต่างของราคารับซื้อและราคาขายในแต่ละวัน ทำให้การซื้อขายทองคำแท่งสามารถทำได้สะดวก ผู้ถือครองจึงมีโอกาสนำทองคำไปทำอะไรก็ได้จากราคาทองค้ำมากขึ้น รวมถึงมีการประกาศยกเลิกการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทองคำแท่ง ส่งผลให้ประชาชนหันมาลงทุนในทองคำแท่งเพื่อเก็งกำไรในระยะยาวเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน โดยการลงทุนในทองคำแท่งนั้นผู้ลงทุนย่อมต้องการผลตอบแทนจากราคาทองค้ำที่ปรับตัวสูงขึ้นในอนาคต คือส่วนต่างของราคาซื้อขาย ถือว่าเป็นผลกำไรที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากการลงทุน ดังนั้นการเคลื่อนไหวของราคาทองคำจึงเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ประกอบการตัดสินใจในการลงทุน จึงทำให้งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้ ได้อาศัยข้อมูลเกี่ยวกับทองคำทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ เป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2551 โดยกำหนดตัวแปรสำคัญในการวิจัย คือ ราคาทองคำในตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต โดยใช้วิธีการวิจัยแบบการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์

ผลจากการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุ พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก (P^w) อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EX) และดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) โดยราคาทองคำในตลาดโลก (P^w) และอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EX) มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI)

มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งจากการทดสอบพบว่าทั้ง 3 ตัวแปรอิสระ เป็นตัวแปรที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับตัวแปรอื่น คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และ แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend) ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่พอจะเชื่อถือได้ที่จะนำมาใช้ในแบบจำลองต่อไป

อภิปรายผล

ราคาทองคำในตลาดโลกมีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางเดียวกัน เป็นผลมาจากการค้าทองคำของไทยเป็นทองคำที่นำเข้าจากต่างประเทศ ราคาทองคำในตลาดโลกจึงจัดว่าเป็นต้นทุนโดยตรงของทองคำที่จะนำเข้ามาจำหน่ายภายในประเทศ การกำหนดราคาทองคำแท่งของไทย จึงขึ้นอยู่กับราคาทองคำในตลาดโลกเป็นหลัก ดังนั้นเมื่อราคาทองคำในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น จะส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย

อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนลดลง หรือ ค่าเงินบาทมีการแข็งค่าขึ้น จะทำให้ผู้นำเข้าทองคำจากต่างประเทศต้องใช้จ่ายเงินบาทในการแลกเปลี่ยนเป็นเงินสหรัฐฯ เพื่อซื้อทองคำจากต่างประเทศในจำนวนที่น้อยลงทำให้นำเข้าทองคำได้มากขึ้น ส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยมีราคาลดลง

ดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคมีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในด้านเศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ลดลง ก็จะทำให้ผู้บริโภคต้องหาหลักประกันในการลงทุนที่มีความมั่นคงมากขึ้น โดยการโยกย้ายเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงอย่างหนึ่ง และมีความเสี่ยงน้อย ดัชนีความต้องการทองคำแท่งจึงมากขึ้น ส่งผลให้ราคาทองคำแท่งสูงขึ้น

สาเหตุที่ตัวแปรอิสระ ดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต ถูกตัดออกจากสมการถดถอย เนื่องจากในการวิเคราะห์พบว่า การเปลี่ยนแปลงไปของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ไม่มีนัยสำคัญกับตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวนี้ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การที่ตัวแปรอิสระดังกล่าวถูกตัดออกจากสมการถดถอย แสดงว่า ตัวแปรอิสระเหล่านั้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงไปของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ ไม่ว่าดัชนีราคาผู้บริโภค ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์

ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ก็ไม่ส่งผลให้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไป

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้ใช้ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยจะพิจารณาเฉพาะราคาทองคำแท่ง 96.5%
2. การวิจัยในครั้งนี้ มีข้อจำกัดในด้านข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ.2551 ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้จะครอบคลุมภายในช่วงเวลา 5 ปีเท่านั้น
3. แบบจำลองที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบจำลองที่ใช้พยากรณ์แนวโน้มราคาทองคำแท่งเท่านั้น ไม่สามารถที่จะนำมาใช้ในการพยากรณ์ราคาทองคำแท่งได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

1.1 ในส่วนของงานวิจัยในครั้งนี้ จำนวนตัวแปรที่นำเข้ามาทำการศึกษานั้น ยังมีจำนวนไม่มากนัก โดยในส่วนของการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย อาจจะมีปัจจัยนอกเหนือจากที่นำเข้ามาพิจารณาในงานวิจัยครั้งนี้ โดยผู้ที่สนใจจะศึกษาในครั้งต่อไปอาจจะนำปัจจัยอื่นๆที่น่าสนใจเข้ามาทำการศึกษาเพิ่มเติม เช่น อัตราดอกเบี้ย ปริมาณทองคำในตลาดโลก วิกฤตการณ์ทางการเมือง เป็นต้น รวมทั้งอาจต้องศึกษาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ (Economic Structural Change) ด้วย

1.2 ตัวแปรที่นำมาใช้ศึกษาในครั้งนี้ เป็นตัวแปรเชิงปริมาณที่มีระดับการวัดเป็น Interval หรือ Ratio Scale ผู้ที่สนใจที่จะศึกษาในครั้งต่อไปอาจจะนำตัวแปรเชิงคุณภาพที่มีระดับการวัดเป็น Nominal หรือ Ordinal Scale เข้ามาทำการศึกษาเพิ่มเติม โดยการแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ซึ่งมีค่าเพียง 2 ค่า คือ 0 และ 1 เพื่อให้ได้แบบจำลองในการพยากรณ์แนวโน้มราคาทองคำแท่งที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกปัจจัยมากขึ้น

1.3 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาในภาพรวม แบบจำลองที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบจำลองระยะสั้น ดังนั้นในการศึกษาในครั้งต่อไป ผู้ที่สนใจอาจจะนำไปพัฒนาเป็นแบบจำลองระยะยาว และแบบจำลองพยากรณ์ราคาทองคำ

1.4 ทดลองใช้แบบจำลองอื่น ๆ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของตัวแปรที่ศึกษาและความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ

ควรนำผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัย ไปใช้ประโยชน์ในการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่ง หรือนำไปใช้ประโยชน์ในด้านธุรกรรมการค้าและในการวางแผนการลงทุนในทองคำแท่งต่อไป ดังนี้

1. ราคาทองคำในตลาดโลก (P^*) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เนื่องจากเป็นต้นทุนด้านวัตถุดิบของการผลิตทองคำในประเทศ ดังนั้น ผู้ที่มีความสนใจที่จะลงทุนในทองคำแท่ง จึงควรติดตามการเคลื่อนไหวของราคาทองคำในตลาดโลก เพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์และสามารถตัดสินใจพิจารณาว่า ช่วงเวลาใดควรจะทำการซื้อขายทองคำเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุด สำหรับผู้ประกอบการ เมื่อเห็นว่าราคาทองคำในตลาดโลกมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น อาจจะมีการซื้อทองคำล่วงหน้าไว้ก่อน เพื่อลดภาระต้นทุนจากราคาทองคำที่อาจจะสูงขึ้นในอนาคต

2. อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (EX) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เนื่องจากทองคำเป็นสินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ จึงต้องมีอัตราแลกเปลี่ยนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นการติดตามการเคลื่อนไหวขึ้นลงของค่าเงิน ก็มีส่วนช่วยในการลดความเสี่ยงจากต้นทุนทองคำที่อาจเพิ่มสูงขึ้นจากรัตราแลกเปลี่ยนได้ โดยในส่วนของผู้ประกอบการค้าทองคำ อาจจะมีการลดความเสี่ยงจากรัตราแลกเปลี่ยนได้โดยทำการบริหารความเสี่ยงโดยทำสัญญาในตลาดล่วงหน้าไว้ หรือในส่วนของผู้ลงทุนเพื่อเก็งกำไรทองคำ เมื่อเห็นว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นหรือแข็งค่าขึ้น ทำให้ต้องใช้เงินบาทในปริมาณที่มากขึ้นในการนำเข้าทองคำจากต่างประเทศ เป็นการส่งสัญญาณให้ทราบว่าราคาทองคำแท่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น ก็อาจจะทำการซื้อทองคำแท่งไว้ก่อนเพื่อเก็งกำไรต่อไป

3. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เนื่องจาก ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ กล่าวคือ ในสภาวะที่สถานการณ์ต่างๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และการเมืองภายในประเทศที่ไม่แน่นอนในปัจจุบัน เป็นปัจจัยดึงดูดให้ผู้ลงทุนต้องหันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาเพื่อตัดสินใจลงทุนในทองคำแท่ง โดยหากมีการคาดการณ์ว่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคมีแนวโน้มจะลดลง ก็จะเป็นตัวชักจูงความสนใจของผู้ที่ต้องการลงทุนในทองคำแท่งให้หันมาลงทุนซื้อทองคำแท่งมากขึ้น เพื่อหวังเก็งกำไรจากราคาทองคำที่น่าจะขยับตัวสูงขึ้นในระยะยาว ในขณะที่ผู้ค้าทองอาจจะทำการเตรียมแผนการรองรับ

ความต้องการทองคำแท่งที่อาจจะเพิ่มขึ้นของผู้ที่ต้องการซื้อทองคำ เพื่อวางแผนและเตรียม
สินค้าให้ทันกับความต้องการ

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

- กลุ่มการวิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาค นักนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. “สถานการณ์และแนวโน้มราคาทองคำในตลาดโลก.” 47,48 (ธันวาคม 2548)
- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS For Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551
- กิตติศักดิ์ จิรเศรษฐบุรณ์. “ทองคำขาขึ้น...โอกาสลงทุน.” คม ชัด ลึก, 14 พฤษภาคม 2549
- เกศรา มัญชุศรี. “ทองคำสัญลักษณ์ความมั่งคั่ง.” กรุงเทพธุรกิจ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://www.businessweek.co.th/index.php>
- “ครึ่งหลังทองคำรุ่ง แหล่งทุนสู้เงินเฟ้อ.” โพสต์ทูเดย์, 24 มิถุนายน 2551
- “เงินเฟ้อ-หุ้นตก...คืนทองกระชูด.” ผู้จัดการออนไลน์, 14 กรกฎาคม 2551
- จิตประพันธ์ ยืนสง่ามันคง. “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทยและการพยากรณ์ราคาทองคำ ด้วยแบบจำลองของบ็อกซ์และเจนกินส์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.
- ฉัตรศิริ ปิยะพิมพ์ลสิทธิ์. การใช้ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://www.watpon.com/spss>
- ณัฐวิทย์ ณ นคร. ทองคำการลงทุนที่กำลังส่องประกาย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://www.businessweek.co.th/index.php/>
- दनัย จันทร์เจ้าฉาย. ทองคำแห่งทางเลือกใหม่ของการลงทุน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://namchiang.com/smf/index/>
- ทฤษฎีการออมและการลงทุน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://www.nkc.kku.ac.th>.
- “ทองคำป่วนตามค่าเงินบาท.” โพสต์ทูเดย์, 30 สิงหาคม 2551
- นาถลดา กำลิ่งเสื่อ. “นโยบายอัตราแลกเปลี่ยน ศึกษาตามแนวคิดความกดดันของอัตราแลกเปลี่ยน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- เนตรชนก รัตนรินทร์. เรื่อง ทองทอง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://learners.in.th/blog/neatchanok/>

บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. “การลงทุนในทองคำ ยังคงเผชิญกับความผันผวนตามภาวะตลาด
เงินตลาดทุนของโลก.” กระแสนทรรศน์ 14,2107 (ตุลาคม 2551)

_____. “ทองคำ...อีกทางเลือกในการออมที่ไม่ควรมองข้าม.” กระแสนทรรศน์ 11,1726
(มีนาคม 2548)

บุญเลิศ สิริภักทวนิช. สะสมความมั่งคั่งผ่านทองคำ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2551.

ได้มาจาก <http://www.bloggang.com/viewblog/>

บุญเสริม บุญเจริญผล. ความหมายของการออมและการลงทุน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 21 ตุลาคม

2551. ได้มาจาก http://www.fpo.go.th/S-I/Source/S_IMeaning/

พลายพล คู่มิตรพิชัย. เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ : ทฤษฎีและนโยบาย. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

เพชรฤดี องค์กรีตระกูล. “การใช้ซอฟต์แวร์เทรดเดอร์แมชชีนในการทำนายการขึ้นลงของราคา

ทองคำ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

เพชร ชุมทรัพย์. หลักการลงทุน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539

ภาครดร วิไลกุล. ราคาดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 20 ตุลาคม 2551.

ได้มาจาก <http://www.ismed.or.th/SME/src/bin/controller.php/>

มณีสรี พันธธาก. เศรษฐศาสตร์มหภาควิเคราะห์: ทฤษฎีและนโยบาย. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

“แมลงเม่า ในตลาดทองคำ.” กรุงเทพธุรกิจ, 15 พฤษภาคม 2549, 27

ราคาทองคำออกสตาร์ท [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก

<http://www.bangkokbiznews.com/>

วิชัย สุรเชิดเกียรติ และ สุวิมล พันธุ์เยี่ยม. “การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแผนภูมิควบคุม

สำหรับกระบวนการที่เกิดอดีตสหสัมพันธ์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร

มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2551.

วีรยุทธ รัตนพงศ์ภิญโญ. “การศึกษาปัจจัยที่กำหนดการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นใน

ประเทศไทย.” รายงานวิจัย เสนอต่อบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย,

2530.

ศรายุทธ ทองอร่าม. “ผลกระทบของปัญหาซับไพร์มต่อเศรษฐกิจไทย.” ศูนย์พัฒนาธุรกิจ

ฝ่ายเศรษฐกิจ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2551) : 1-5

ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ข้อมูลสถิติดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 17 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก

<http://utcc2.utcc.ac.th/localuser/cebf/download.php>

สถาบันกรุงเทพอัญมณีศาสตร์. ทำไมคุณถึงควรลงทุนทำความรู้จักกับทองคำแท่ง [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 13 ตุลาคม 2551. ได้มาจาก <http://www.bigsthailand.com/FORUM/>

สมนึก วิวัฒน์. กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย. รวบรวมและจัดพิมพ์โดย อัญญา ชันชวิทย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546.

สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 21 ตุลาคม 2551.

ได้มาจาก <http://www.indexpr.moc.go.th/>

_____ . ดัชนีราคาผู้บริโภค [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 21 ตุลาคม 2551. ได้มาจาก

<http://www.price.moc.go.th/content/>

สิทธิพัฒน์ พิพิชกุล. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและแนวโน้มการลงทุนในทองคำแท่งของนักลงทุนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

สุกรี แมนชัยนิมิต. ทองคำ หลุมหลบภัยวิกฤตเศรษฐกิจ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2551.

ได้มาจาก <http://www.positioningmag.com/Magazine/>

สุชญา อ่างสกุล. “การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเคลื่อนไหวอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

สุรเมธี มณีสุโข. โอกาสทอง ของคนรักทอง [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก

www.efinancethai.com

อนุชา กุศลวิสุทธิ. “9 ปัจจัยชี้ราคาทองคำ ต้องรู้ก่อนทำกำไรกับทองคำ.” Money make money

(พฤษภาคม 2550) : 1-4

อมรศักดิ์ พงศ์พสุตม์. “ค่าเงิน ธุรกิจ & ภาษี.” Nationejob, 24 กันยายน 2550

อัครพงษ์ อินทอง. คู่มือการใช้โปรแกรม Eviews เบื้องต้น: สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ.

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550

อัญญา ชันชวิทย์. การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์. กรุงเทพมหานคร : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2539

_____ . กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2546.

Donald W. Doyle, Jr. and David Beahm. "5 Factors Driving Gold in 2008." Investment new & Research, 1 November 2008

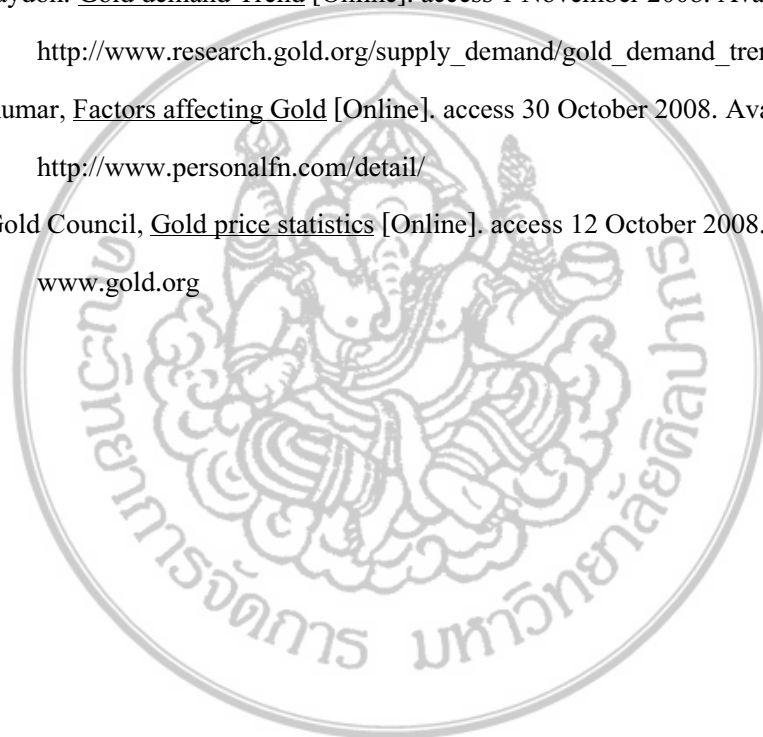
Ira Epstein . Gold can go either way [Online]. access 25 October 2008. Available from <http://www.insidefutures.com/article/89092/Gold/>

_____ . ราคาทองคำลดลงแล้วชั่วคราวจากราคาน้ำมันดิบ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2551. ได้มาจาก <http://namchiang.com/smf/index.php>

Matt Graydon. Gold demand Trend [Online]. access 1 November 2008. Available from http://www.research.gold.org/supply_demand/gold_demand_trends/

Navin Kumar, Factors affecting Gold [Online]. access 30 October 2008. Available from <http://www.personalfn.com/detail/>

World Gold Council, Gold price statistics [Online]. access 12 October 2008. Available from www.gold.org

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 2 ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยที่ประกาศขายเฉลี่ยรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(บาท : น้ำหนักทองคำ 1 บาท)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	7707.50	7920.80	10305.00	10,736.00	13,926.00
ก.พ.	7534.80	7835.40	10395.65	11,210.42	14,236.00
มี.ค.	7621.20	8026.00	10312.96	10,951.85	14,455.56
เม.ย.	7638.10	8093.50	11009.52	11,223.91	13,718.75
พ.ค.	7454.20	8034.80	12193.75	11,015.38	13,580.77
มิ.ย.	7576.00	8340.40	10943.75	10,798.08	14,006.00
ก.ค.	7714.80	8438.50	11442.00	10,674.00	14,924.07
ส.ค.	7889.60	8603.70	11296.15	10,784.62	13,571.15
ก.ย.	7988.50	8913.50	10,706.00	11,460.00	13360.94
ต.ค.	8256.00	9196.00	10,428.00	12,163.46	
พ.ย.	8430.80	9309.62	10,848.08	12,940.00	
ธ.ค.	8322.00	9938.46	10,706.00	12,842.00	

ที่มา : สมาคมค้าทองคำ (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 3 ราคาทองคำในตลาดโลกรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(คอลลาร์ : ออนซ์)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	413.79	424.03	549.86	631.17	889.60
ก.พ.	404.95	423.35	555.00	664.75	922.30
มี.ค.	406.67	434.32	557.09	654.90	968.43
เม.ย.	403.26	429.23	610.65	679.37	909.70
พ.ค.	383.78	421.87	675.39	666.92	890.51
มิ.ย.	392.48	430.66	596.15	654.94	889.49
ก.ค.	398.09	424.48	633.71	665.30	939.77
ส.ค.	400.51	437.93	632.33	665.41	838.31
ก.ย.	405.28	456.05	632.33	712.65	829.93
ต.ค.	420.46	469.90	585.78	754.63	
พ.ย.	439.38	476.67	627.83	806.25	
ธ.ค.	442.08	510.10	629.42	803.20	

ที่มา : World Gold Council (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4 อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ รายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(บาท:ดอลลาร์สหรัฐฯ)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	39.09	38.75	39.62	35.97	33.18
ก.พ.	39.10	38.48	39.41	35.74	32.60
มี.ค.	39.45	38.61	38.98	35.06	31.46
เม.ย.	39.44	39.53	37.99	34.87	31.59
พ.ค.	40.57	39.84	38.01	34.62	32.11
มิ.ย.	40.80	40.92	38.35	34.58	33.20
ก.ค.	40.94	41.76	38.00	33.71	33.50
ส.ค.	41.51	41.19	37.64	34.20	33.86
ก.ย.	41.47	41.05	37.43	34.26	34.29
ต.ค.	41.31	40.91	37.34	34.17	
พ.ย.	40.34	41.12	36.54	33.88	
ธ.ค.	39.22	41.07	35.83	33.70	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 5 ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ของประเทศไทยรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึง
เดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(เปอร์เซ็นต์)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	0.2924	0.0949	0.1792	-0.2609	0.7506
ก.พ.	0.7737	0.5660	0.2681	-0.4367	0.6628
มี.ค.	0.1931	0.8419	0.9735	0.6938	0.5766
เม.ย.	0.4803	0.8349	1.1374	0.9450	1.7799
พ.ค.	0.3828	0.5535	0.6950	0.7673	2.0602
มิ.ย.	0.1910	0.2760	0	0	1.1746
ก.ค.	0.0954	1.5399	0.1735	0	0.3123
ส.ค.	0.4748	0.7194	0.0867	-0.5141	-3.1401
ก.ย.	0.3784	0.7143	-0.3478	0.5963	0.2410
ต.ค.	0	0.2671	0.4329	0.8446	
พ.ย.	-0.3799	-0.7175	-0.0867	0.4205	
ธ.ค.	0	-0.0898	-0.0867	0.0840	

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 6 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค (CCI) ของประเทศไทยรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(เปอร์เซ็นต์)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	-2.6484	-1.9397	0.9019	-0.8495	1.4230
ก.พ.	-1.9553	1.9027	-1.8370	-3.1289	1.0243
มี.ค.	-1.7045	-1.8299	-2.3502	-1.1392	1.7610
เม.ย.	-1.5385	-3.7989	-1.6726	-0.6369	1.4870
พ.ค.	-1.4634	-0.9019	-1.4545	-1.1598	-1.0013
มิ.ย.	-1.8887	-0.9101	-1.2270	-0.9103	-1.3959
ก.ค.	-2.3398	-2.5671	-0.6173	-0.1302	-1.0256
ส.ค.	-3.0398	-1.1806	-1.2500	-1.3193	1.1407
ก.ย.	-0.9524	-0.1182	-1.1378	-0.1321	-1.5444
ต.ค.	-1.7223	0.9368	3.6541	0.1319	
พ.ย.	1.7970	1.6129	1.6766	-0.3974	
ธ.ค.	-2.6484	1.2514	-0.4813	0.9186	

ที่มา : ศูนย์พยากรณ์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 7 ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยรายเดือน ตั้งแต่เดือน

มกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

(ดัชนี)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	698.9	701.91	762.63	654.04	784.23
ก.พ.	716.3	741.55	744.05	677.13	845.76
มี.ค.	647.3	681.49	733.25	673.71	817.03
เม.ย.	648.15	658.88	768.29	699.16	832.45
พ.ค.	641.05	667.55	709.43	737.4	833.65
มิ.ย.	646.64	675.5	678.13	776.79	768.59
ก.ค.	636.7	675.67	691.49	859.76	676.32
ส.ค.	624.59	697.85	690.9	813.21	684.44
ก.ย.	644.67	723.23	686.1	845.5	596.54
ต.ค.	628.16	682.62	722.46	907.28	
พ.ย.	656.73	667.75	739.06	846.44	
ธ.ค.	668.1	713.73	679.84	858.1	

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 8 แนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือน

กันยายน พ.ศ. 2551

(บาท : น้ำหนักทองคำ 1บาท)

ปี	2547	2548	2549	2550	2551
ม.ค.	7676.79	8322.0	9938.46	10706.0	12842.0
ก.พ.	7707.5	7920.8	10305.0	10736.0	13926.0
มี.ค.	7534.8	7835.4	10395.65	11210.42	14236.0
เม.ย.	7621.2	8026.0	10312.96	10951.85	14455.56
พ.ค.	7638.1	8093.5	11009.52	11223.91	13718.75
มิ.ย.	7454.2	8034.8	12193.75	11015.38	13580.77
ก.ค.	7576.0	8340.4	10943.75	10798.08	14006.0
ส.ค.	7714.8	8438.5	11442.0	10674.0	14924.07
ก.ย.	7889.6	8603.7	11296.15	10784.62	13571.15
ต.ค.	7988.5	8913.5	10706.0	11460.0	
พ.ย.	8256.0	9196.0	10428.0	12163.46	
ธ.ค.	8430.8	9309.62	10848.08	12940.0	

ที่มา : สมาคมค้าทองคำ (2551)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ภาคผนวก ข1 ปัญหา Autocorrelation

ปัญหา Autocorrelation เกิดขึ้น เนื่องจาก การที่ตัวคลาดเคลื่อนมีสหสัมพันธ์ระหว่างกันหรือตัวคลาดเคลื่อนมีการกระจายที่ไม่เป็นอิสระแก่กัน ซึ่งผิดข้อสมมติพื้นฐานของวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) ที่มีข้อสมมติพื้นฐานว่า ตัวคลาดเคลื่อนต้องไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างกัน ความสัมพันธ์ในตัวคลาดเคลื่อนอาจเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางบวก (เรียกว่า Positive Autocorrelation) หรือทิศทางลบ (เรียกว่า Negative Autocorrelation) ก็ได้ และตัวคลาดเคลื่อนอาจมีความสัมพันธ์ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันได้อีกด้วย โดยทั่วไป การเกิดสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อนมักจะเกิดขึ้นกับข้อมูลอนุกรมเวลา แต่ในบางกรณี ก็เกิดขึ้นกับข้อมูลภาคตัดขวางได้ (อัครพงศ์ อันทอง 2550 : 50)

ภาคผนวก ข2 ปัญหา Multicollinearity

ปัญหา Multicollinearity เป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ซึ่งการมีอยู่ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ จะมีปัญหาในหลายลักษณะ ประการแรก จะนำไปสู่การไม่คงที่ของสัมประสิทธิ์การถดถอย ทั้งขนาดและเครื่องหมาย (อาจเป็นได้ทั้งบวกและลบ) ทั้งนี้เพราะความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยมีมาก ดังนั้นจะนำไปสู่ความยากในการมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลอาจจะเกี่ยวข้องกับการมีนัยสำคัญของ R^2 รวม แต่ไม่มีผลกับตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีนัยสำคัญแตกต่างจาก 0 ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์การถดถอยมีแนวโน้มจะมีค่ามาก ซึ่ง Multicollinearity จะมีผลโดยทั่วไปของการประมาณค่าในโมเดลการถดถอย (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ 2548)

ภาคผนวก ข3 First Order Autoregressive

ตัวแบบอัตตสหสัมพันธ์อันดับที่หนึ่ง (First Order Autoregressive Model: AR (1)) มีตัวแบบดังนี้ (วิชัย สุรเชิดเกียรติ และ สุวิมล พันธุ์เยี่ยม 2551)

$$x_t = \phi_1 x_{t-1} + C + a_t \quad ; t=1, 2, \dots \quad (1)$$

โดยที่ ϕ_1 แทน สัมประสิทธิ์อัตตสหสัมพันธ์ (Autoregressive Coefficients)

C แทน ค่าคงที่

a_t แทน ค่าคลาดเคลื่อนสุ่ม ณ คาบเวลา t

ภาคผนวก ก
ผลการวิจัย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 6 ตัวแปรอิสระ

Dependent Variable: PG
 Method: Least Squares
 Date: 01/21/09 Time: 22:23
 Sample: 2004:01 2008:09
 Included observations: 57

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8948.964	1247.835	-7.171593	0.0000
PW	14.07201	0.894258	15.73597	0.0000
EX	234.0342	23.99418	9.753790	0.0000
CPI	-42.49444	39.94068	-1.063939	0.2925
CCI	-21.31590	18.47861	-1.153545	0.2542
SET	0.662282	0.501883	1.319593	0.1930
TREND	0.164085	0.056442	2.907139	0.0054
R-squared	0.993628	Mean dependent var		10350.00
Adjusted R-squared	0.992864	S.D. dependent var		2185.386
S.E. of regression	184.6164	Akaike info criterion		13.38902
Sum squared resid	1704161.	Schwarz criterion		13.63992
Log likelihood	-374.5872	Hannan-Quinn criter.		13.48653
F-statistic	1299.501	Durbin-Watson stat		0.742661
Prob(F-statistic)	0.000000			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 6 ตัวแปรอิสระ
แก้ปัญหา autocorrelation

Dependent Variable: PG
Method: Least Squares
Date: 01/21/09 Time: 22:26
Sample (adjusted): 2004:02 2008:09
Included observations: 56 after adjustments
Convergence achieved after 12 iterations

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8283.647	1817.329	-4.558143	0.0000
PW	15.40961	0.560823	27.47679	0.0000
EX	234.1384	35.02902	6.684127	0.0000
CPI	-5.840540	24.03896	-0.242961	0.8091
CCI	-24.84825	10.86379	-2.287254	0.0266
SET	0.285771	0.467971	0.610661	0.5443
TREND	0.047277	0.036939	1.279844	0.2068
AR(1)	0.801370	0.091143	8.792488	0.0000
R-squared	0.997308	Mean dependent var		10397.19
Adjusted R-squared	0.996915	S.D. dependent var		2175.666
S.E. of regression	120.8394	Akaike info criterion		12.55836
Sum squared resid	700903.1	Schwarz criterion		12.84770
Log likelihood	-343.6342	Hannan-Quinn criter.		12.67054
F-statistic	2540.162	Durbin-Watson stat		2.144262
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.80			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 5 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัดตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ออก

Dependent Variable: PG
 Method: Least Squares
 Date: 01/21/09 Time: 22:31
 Sample: 2004:01 2008:09
 Included observations: 57

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8706.365	1228.411	-7.087502	0.0000
PW	13.74548	0.841030	16.34363	0.0000
EX	229.1783	23.58655	9.716481	0.0000
CCI	-17.37493	18.12696	-0.958513	0.3423
SET	0.525819	0.485845	1.082278	0.2842
TREND	0.185532	0.052788	3.514690	0.0009
R-squared	0.993484	Mean dependent var		10350.00
Adjusted R-squared	0.992845	S.D. dependent var		2185.386
S.E. of regression	184.8551	Akaike info criterion		13.37632
Sum squared resid	1742742.	Schwarz criterion		13.59138
Log likelihood	-375.2252	Hannan-Quinn criter.		13.45990
F-statistic	1555.150	Durbin-Watson stat		0.692221
Prob(F-statistic)	0.000000			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 5 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัดตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ออก แก้ปัญหา autocorrelation

Dependent Variable: PG

Method: Least Squares

Date: 01/21/09 Time: 22:33

Sample (adjusted): 2004:02 2008:09

Included observations: 56 after adjustments

Convergence achieved after 9 iterations

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8328.463	1787.722	-4.658700	0.0000
PW	15.37879	0.542622	28.34161	0.0000
EX	234.7525	34.55106	6.794365	0.0000
CCI	-24.77593	10.75404	-2.303871	0.0255
SET	0.283589	0.463523	0.611812	0.5435
TREND	0.051110	0.033189	1.540003	0.1300
AR(1)	0.801715	0.089374	8.970384	0.0000
R-squared	0.997304	Mean dependent var		10397.19
Adjusted R-squared	0.996974	S.D. dependent var		2175.666
S.E. of regression	119.6747	Akaike info criterion		12.52390
Sum squared resid	701780.0	Schwarz criterion		12.77707
Log likelihood	-343.6692	Hannan-Quinn criter.		12.62205
F-statistic	3021.472	Durbin-Watson stat		2.118893
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.80			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 4 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัดตัวแปรอิสระ
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ไทย (SET) ออก

Dependent Variable: PG
Method: Least Squares
Date: 01/21/09 Time: 22:34
Sample: 2004:01 2008:09
Included observations: 57

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-8003.585	1044.470	-7.662820	0.0000
PW	13.93034	0.824859	16.88815	0.0000
EX	221.8070	22.61897	9.806240	0.0000
CCI	-13.35695	17.77191	-0.751577	0.4557
TREND	0.170232	0.050943	3.341608	0.0015
R-squared	0.993334	Mean dependent var		10350.00
Adjusted R-squared	0.992821	S.D. dependent var		2185.386
S.E. of regression	185.1594	Akaike info criterion		13.36394
Sum squared resid	1782768.	Schwarz criterion		13.54316
Log likelihood	-375.8724	Hannan-Quinn criter.		13.43359
F-statistic	1937.262	Durbin-Watson stat		0.626570
Prob(F-statistic)	0.000000			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 4 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัดตัวแปรอิสระ
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ไทย (SET) ออก แก้ปัญหา autocorrelation

Dependent Variable: PG

Method: Least Squares

Date: 01/21/09 Time: 22:35

Sample (adjusted): 2 57

Included observations: 56 after adjustments

Convergence achieved after 7 iterations

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-7742.173	1489.774	-5.196879	0.0000
PW	15.29510	0.521053	29.35419	0.0000
EX	226.1656	31.13808	7.263315	0.0000
CCI	-24.96725	10.67277	-2.339342	0.0234
TREND	0.049808	0.033046	1.507224	0.1380
AR(1)	0.803834	0.088789	9.053290	0.0000
R-squared	0.997284	Mean dependent var		10397.19
Adjusted R-squared	0.997012	S.D. dependent var		2175.666
S.E. of regression	118.9252	Akaike info criterion		12.49582
Sum squared resid	707159.6	Schwarz criterion		12.71282
Log likelihood	-343.8830	Hannan-Quinn criter.		12.57995
F-statistic	3671.541	Durbin-Watson stat		2.136767
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.80			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 3 ตัวแปรอิสระ

หลังจากตัดตัวแปรอิสระดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend)
ออก

Dependent Variable: PG

Method: Least Squares

Date: 12/18/08 Time: 02:38

Sample: 2004:01 2008:09

Included observations: 57

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-5997.289	1059.850	-5.658619	0.0000
PW	15.41822	0.391524	39.38001	0.0000
EX	233.3494	19.71040	11.83890	0.0000
CCI	-18.34767	3.996668	-4.590740	0.0000
R-squared	0.994145	Mean dependent var		10350.00
Adjusted R-squared	0.993813	S.D. dependent var		2185.386
S.E. of regression	171.8936	Akaike info criterion		13.19922
Sum squared resid	1566013.	Schwarz criterion		13.34259
Log likelihood	-372.1778	Hannan-Quinn criter.		13.25494
F-statistic	2999.530	Durbin-Watson stat		0.569250
Prob(F-statistic)	0.000000			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุจำนวน 3 ตัวแปรอิสระ หลังจากตัดตัวแปรอิสระ
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ดัชนีราคาหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
(SET) และแนวโน้มราคาทองคำแท่งในอดีต (Trend) ออก แก้ปัญหา autocorrelation

Dependent Variable: PG

Method: Least Squares

Date: 01/21/09 Time: 22:38

Sample (adjusted): 2004:02 2008:09

Included observations: 56 after adjustments

Convergence achieved after 10 iterations

	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-6721.273	1389.998	-4.835457	0.0000
PW	15.37305	0.528171	29.10622	0.0000
EX	211.8750	31.37445	6.753107	0.0000
CCI	-23.47938	10.59134	-2.216848	0.0311
AR(1)	0.837284	0.083395	10.03995	0.0000
R-squared	0.997167	Mean dependent var		10397.19
Adjusted R-squared	0.996945	S.D. dependent var		2175.666
S.E. of regression	120.2526	Akaike info criterion		12.50211
Sum squared resid	737495.6	Schwarz criterion		12.68295
Log likelihood	-345.0591	Hannan-Quinn criter.		12.57222
F-statistic	4488.133	Durbin-Watson stat		2.187013
Prob(F-statistic)	0.000000			
Inverted AR Roots	.84			

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

